

LİMON

OYUN, 2 PERDE

Limon'un yazılmasında yardımlarını esirgemeyen Erno, Suat Nazif, Oğuz Atay, Nebî, Nafî, Nietzsche, Milan Kundera, Robert Stevenson, Carl Orf, Domenico Modugno, John Berger, Vincent Van Gogh, Ömer Kırşan, Miguel Cervantes, Orhan Veli, Kemal Tahir, Metin And, Marlon Brando, Malike Baydur, Çetin Altan, Aziz Nesin, Avni Anıl, William Shakespeare, Duke Ellington, Claude Bolling, Charlie Parker ve Harold Pinter'a teşekkür ederim.

Onların ve diğerlerinin yapıtları olmasaydı, Limon oyunu da olmazdı.

Memet Baydur

1984 Sanat Kurumu "En İyi Oyun Ödülü"

KİŞİLER

MUHSİN
AZİZ
NECİP
ASLI
BERFİNAZ
ENGİN
SEVDA

1.BÖLÜM

(Bir çalışma ya da oturma odası. Kitaplar, kütüphane, büyük ve geniş bir kanape, iki rahat koltuk, bir çalışma masası, camlı bir dolap, içki şişeleri, buzluk, bardaklar, duvarda iki-üç yağlıboya tablo, boş bir kuş kafesi, bir bariton saksafon, eski bir radyo, kurulmuş bir şifre tablası, kapının yanına yaslanmış bir şemsiye -büyük ve siyah-, yanında bir av tüfeği, bir baston, daktilo makinesi, masanın üstünde bir sürü "extra".

Kapının yanında -aslında orada olmaması gereken, iki metreye iki metre- bir pencere vardır. Vişne çürüğü perdeleri açık. Kar yağar. Bir keman sesi, uzakta duyulur, yankılanır, yiter. Sessizlik. Seyircilerin öksürmeleri. Yarım dakika -belki biraz daha uzun bir zaman. Kapı açılır. Aziz girer. Kirk yaşlarında, uzun boylu, yorgun yüzlü, uykusuz yaşamış bir adam. Elinde oldukça büyük bir paket vardır. Kapıyı kapatıp, paketi yere bırakır. Çeketini çıkarıp koltuklardan birinin üstüne atar. Önce kanapenin arkasındaki abajuru, sonra masanın üstündeki dantelli lambayı yakar. Bir sigara. Yürür, radyoyu açar, az önceki keman sesi. Camlı dolabı açar. Bir bardağa viski koyar. Şişeyi de masanın üstüne bırakır. Dışardan yaklaşan iki kişinin sesleri duyulur. Aziz masaya yaslanmış elinde içkisi, sessizce seyirciye bakar. Kapı açılır. Muhsin'le Necip girerler. Muhsin, Aziz yaşlarında, daha kısa, daha şişman, gözlüklüdür. Necip Bey, altmış yaşlarında, derbeder görüntüsüne rağmen saygı uyanıran, bilgiç ve yavaş bir kişidir.)

MUHSİN

AZİZ

: Tren kalkmadı yahu! Kar yağıyor, hava muhalefeti diyorlar. Duran bir trenin içinde iki saat bekledik.
: (Necip Bey'e) Hoşgeldiniz.

NECİP : İyi akşamlar, kusura bakmayın, böyle habersiziz...

MUHSİN : Ha, sizi tanıştırmadım. Necip Bey işte dostum Aziz! Aziz, Emekli Avukat Necip Bey. İstasyonda tanıştık. Kendileri şirin kentimizden geçiyorlarmış. Otele bırakmadım. Bir kaç votka içtik gar lokantasında. Buraya devam etmeye geldik. Necip Bey gelmek istemedi önce. Ama...

AZİZ : Gelmekle iyi ettiniz. Bir iki arkadaşta çağırılmıştım bu akşam. Filmin son halini konuşacağız. Sıkılmazsanız...

NECİP : Estağfurullah. Biz...

MUHSİN : Necip Bey, endişe etmeyiniz. Aziz'le ben iki yıldır paylaştığımız bu şatoya çeşitli zamanlarda çeşitli konuklar getirmişizdir. Kendileri yıllarca reklam filmi çektikten sonra ilk sahici filmi yaptı. Yapmış bulunuyor. Bu konuda kıymetli fikirlerimizden yararlanması için bir fırsat... hava muhalefeti sebebiyle karşısına çıkmış bulunuyor. Sanırım memnun olacaktır mevcudiyetimizden.

AZİZ : Anlaşıldı. Bu akşam seni dinleyeceğiz. Oturalım bari, içkileri sen hallet Muhsin, bir işe yara bari.

NECİP : Ben bir votka-maden suyu alacağım. Buz istermez. (*Oturur*) Burası hoşuma gitti. Sevimli insanlarsınız. Sanatçı, öğretim üyesi, sosyolog, bir iki yabancı dil, tarihi sentez, nasıl derler, i-le-ti-şim so-run-la-n, filan. Bir sigara rica...

AZİZ : Sizi bir yerden tanıyor gibiyim. (*Sigara verir, yakar*)

NECİP : Necip Elbeyli. Avukat. İki kere hakime hakaretten, bir kere kasden yangın çıkartmaktan üç mahkumiyeti var. Üç kere evlenmiş, üç kere boşanmış. Dokuz vilayet ondört ilçede avukatlık yapmış, bir yıl önce bir seyyar köfte satıcısının sevgilisini bıçaklamasını savunmuş ve köftecinin intiharını müteakiben emekli olmuş derken treni yürümediği için hasbêlkader bu ak-

AZİZ : şam aranızda bulunan karaciğeri mosmor bir insan. Bir votka daha reca edeceğim.

AZİZ : Bir votka daha... elbet. Tanrı misafiri Necip Bey'e bir votka daha Muhsin!

MUHSİN : (*Konuşmayı dinlemiştir*) Ha?

AZİZ : Bu akşam içki servisini sen yüklen bari diyordum.

MUHSİN : Olur, her türlü servisi yüklenirim ben. Emredin.

AZİZ : Necip Bey'e bir votka.

MUHSİN : Hemen.

AZİZ : Bana da bir viski.

MUHSİN : Derhal.

AZİZ : Antep fıstıkları?

MUHSİN : Burada!

AZİZ : Çorum leblebileri?

MUHSİN : Şurada!

AZİZ : Keşkül bre gafil?

MUHSİN : Pişiyor efendimiz.

AZİZ : Tas kebabım?

MUHSİN : Hoop, ulan burası İkbâl Lokantası mı?

NECİP : (*Gülerek*) Bravo, doğrusu hiç de fena değil...

AZİZ : Görüyorsunuz Nejdât Bey, en yakın soraşkerime dahi söz geçiremiyorum artık, benimle alay ediyorlar, beni ciddiye almıyorlar.

NECİP : Necip.

AZİZ : Efendim?

NECİP : Nejdât dediniz de az önce...

MUHSİN : Kim dedi?

NECİP : Aziz Bey bana hitap ederken Necip yerine Nejdât...

AZİZ : Bağışlayın lütfen, bugünlerde kafam... yüreğim... ve bir iki başka organım pek yorgunlar. İsimleri, yüzleri, elleri, bakışları birbirine karıştırıyorlar.

MUHSİN : Her şeyi birbirine karıştırıyorlar.

AZİZ : Evet, aynen böyle yapıyorlar. (*Necip Bey güler.*) Bir votka daha.

NECİP : Alayım bari. (*Susar, gülümser, iç cebinden bir tarak çıkartır, saçlarını tarar, taracağı yerine koyar. Aziz'e, içkisini getiren*

Muhsin'e bakar. Gülümser. Hafifçe gülümser.) Benimle alay etmeniz için hiçbir görünür neden yok ortada.

AZİZ : Efendim?
NECİP : Çocuğumun cenazesini dün kaldırdım, beni bağışlayın... Üstelik... buraya davet edildiğim. İstasyondan...

AZİZ : Başınız sağolsun Nedim Bey.
NECİP : Buraya getirildim.
AZİZ : Muhsin Bey?
MUHSİN : Buyurun.
AZİZ : Nahit Bey dostumuz kederli...
NECİP : Necip...
AZİZ : Kendileriyle meşgul olun lütfen, aklında çıkan fırtınaları durdurun.

NECİP : Anlamıyorsunuz...
MUHSİN : Başüstüne efendimiz...
NECİP : Ağlayacağım.
AZİZ : Bu ne biçim oyun? Akşam güneşi doğar iken her şey karıştı, herkes tabahhur etmeye başladı. Tanımadığım bir Numan Bey bile beni üzebiliyor.

NECİP : Necip.
AZİZ : Tanımadığım bir Nail Bey, bana ders veriyor. Sorarım size eyy Romahlılar, olacak iş mi bu? Ben ne şampuanlar, ne meşrubatlar, neler neler satmış adamım. Kiralık evime durup dururken gelip bana haddimi bildiren Nedim Bey'e...

NECİP : Necip, Necip.
MUHSİN : Şimdi kapı çalacak.
(Sahne kararır. Keman sesi. Gelir-gider. Bir daha. Sahne aydınlandığı zaman herkes eski yerindedir. Kapı çalınır. Sanki hiçbir şey olmamış gibidir. Kapı çalınır. Az önce konuşulanlar konuluşmamış, içkiler içilmemiş gibidir. "Hiçbir şey olmamış gibi". Herkes kapıya bakar.)

AZİZ : *(Kapıyı açar)* Aslı!? Sen!?
(Aslı genç ve ıslak bir kadındır. Esrarengiz filan değil, fare gibi ıslak ve bitkindir. Uzun, kumral, güzel ya da onun gibi bir şey.)

ASLI : Aziz... kötü bir şey oldu.
AZİZ : Aslı... görüşmeyeli dört yıl oldu.
ASLI : Bir içki ver bana. *(Aziz'in koluna tutunur.)*

AZİZ : Bak tanıştırayım seni. Aslı, dayım Necip, oğlu Muhsin. Necip dayıcığım, yeğenim Muhsin, eski bir dostum... Aslı. *(Memnun olduk derler. Aslı gülümsemeye çalışarak kafasını sallar. Aziz'in kolunu bırakmamıştır.)*

AZİZ : Gel şöyle, çıkart yağmurluğunu... yağmur mu yağıyor? Dünyadan haberimiz yok. Muhsin! Aslı'ya bir konyak lütfen.
MUHSİN : Hemen abicim.
AZİZ : Hay Allah... adresimi nasıl buldun peki... bunca yıl sonra...

ASLI : Kötü bir şey oldu.
MUHSİN : Şunu için, bişeyiniz kalmaz.
ASLI : Öyle değil!
MUHSİN : Nasıl yani?
AZİZ : Muhsin! Elimin körü. Tam sırasıydı. Dayıcığım şuna bir şey söyleyiniz lütfen.
NECİP : Muhsin, ulan hergele, olur olmaz karışmasana söze. *(Necip Bey ansızın babucan, cahil, çakırkeyif, güngörmüş ve hoşgörülen bir akraba olmuştur.)*

MUHSİN : Pardon babacığım.
ASLI : *(Gülümser, Aziz'e bakar, içkisini içmiştir)* İçecek bir şey var mı?
AZİZ : Muhsin! Aslı'ya bir konyak.
MUHSİN : Hemen abicim.
ASLI : Gelmemeliydim buraya.
AZİZ : Ne oluyor? Hiçbir şey anlamıyorum.
ASLI : Bıraktığım gibisin. Hiçbir şey anlamıyorsun gene.
AZİZ : Sen mi bırakmıştın beni?
ASLI : Bırakmaktan söz etmiyoruz. Anlamaktan...

AZİZ : Gelmekle iyi ettin, sevindim, şaşırdım...
MUHSİN : Duygulandın...
AZİZ : ... duygulandım seni görünce. Eski günler...
ASLI : Buraya gelmemeliydim.

AZIZ : Ne demek istiyorsun?
ASLI : Kötü bir şey oldu. (*Bardağına bakar*)
Konyak bitti mi?
AZIZ : Muhsin!
MUHSİN : Tamam abicim.
ASLI : Çok kötü bir şey...
NECİP : Kızım...
ASLI : Bir yerlere sığınmak, eski...
NECİP : Evladım...
ASLI : ... ve bozulmamış bir mağaranın kapısını
çalmak istedim.
AZIZ : Ne oldu?
NECİP : Önemli olan genel tablodur ve çoğunlu-
ğun durumudur.
MUHSİN : Bunu bir yerde okumuştum.
NECİP : Önemli değil. Hanım kızımız kederli,
mahzun ve bitab görünüyor.
MUHSİN : Bir konyak daha?
ASLI : Buraya...
NECİP : Gelmekle iyi cininiz.
AZIZ : Kaç yıldır görüşmüyorduk zaten.
ASLI : (*Güler, ansızın susar. Tutamaz kendini,
yine güler. İçkisini içer. Güler. Susar ama
ağlamak üzeredir. Anlamsız bir iki sözcük
mırıldanır. Susar. Avucuna bakar.*)
NECİP : Önemli olan diyordum genel tablodur
ve...
MUHSİN : Çoğunluğun durumudur.
NECİP : Diyordum...
ASLI : Diyordunuz ve oğlunuz bunu bir yerde
okuduğunu söylüyordu.
MUHSİN : Diyordum...
ASLI : ... tam o esnada...
AZIZ : Aslı! Anlat bana!
ASLI : Kötü bir şey oldu.
NECİP : (*Muhsin güler.*)
: "Öyleyse yalnızca suçun tümüne değil,
cezanın da tümüne katılan sevgiyi verin ba-
na."
AZIZ : Efendim?
ASLI : Olur şey değildi. Denemedik mi sanıyor-
sunuz?
NECİP : Hiçbir şey sanmıyorum hanım kızım. De-

AZIZ : Neyip de ne yaptınız?
NECİP : Neden söz ediyorsunuz siz yahu?
: Ölüme... daha doğrusu ölümlere sığındı-
nız.
AZIZ : Kim?
NECİP : Yalnızlığa sıvandınız...
ASLI : Hayır!
MUHSİN : Öyle olmamış.
NECİP : İntihara, avlanmaya, tuzaklara, karaba-
sanlara, yalanlara sığındınız.
ASLI : Hayır, hayır, hayır!
(*Sessizlik*)
MUHSİN : Demek ki... öyle olmamış.
NECİP : "Tek başına olanı yok etmek isteyen duy-
gular vardır. Başarılı olamazlarsa o duygular...
ölürler." Genellikle böyle olur bu. Bireyi
yok edemeyen yok olur. "Ama..." bunu
sormak zorundayım hanım kızım, "yapabilir
misin bunu?", yani şunu söylemek istiyorum:
"Öldürebilir misin birini?"
(*Sessizlik. Herkes birbirine bakar. Keman
sesi bir duyulur, yiter. Sanki beceriksiz, sa-
kar bir teknisyen teybin, düğmesine dirse-
ğiyle ve kaza ile dokunmuş gibi. Herkes
birbirine bakar sıkıntılı bir sessizlik.*)
MUHSİN : Bir şey içer misiniz?
(*Kapı çalınır.*)
AZIZ : Çocuklar olmalı.
MUHSİN : (*Kapıyı açar*) Çocuklar!
(*Yetmiş yaşlarında bir kadın girer kapı-
dan. Yetmiş yaşlarında bir kadın gibi gi-
yinmiştir. Gözlükleri, başörtüsü -pembe-,
siyah çantası, gri paltosu.*)
BERFINAZ : Oğuz geldi mi evladım?
MUHSİN : Oğuz da kim?
AZIZ : Buyurun Berfinaz Teyze. Oğuz henüz
gelmedi ama eli kulağında nerdeyse gelir.
(*Berfinaz Hanım'ı içeri alır, Necip Bey'in
yanına oturtur.*)
BERFINAZ : Öyle yorgunum ki...
MUHSİN : (*Aslı'ya*) Abla, Berfinaz Teyzeye bir ihla-
mur yapsana.

ASLI : *(Evin evde kalmış kızıdır artık)* Nasıl isterseniz efendim.

BERFİNAZ : Zahmet etme kızım...

ASLI : Estağfurullah.

BERFİNAZ : Bir bardak su alayım.

AZIZ : Yanında bir kadeh de rakı verelim mi Berfinaz Teyze.

BERFİNAZ : Allah iyiliğini versin senin Aziz gibi. Oğuz da bütün gün böyle uğraşır durur benimle... evde olduğu zaman.

AZIZ : İçmeyecek misin yani?

BERFİNAZ : Gözün kör olmasın, alayım bari bir kadeh.

MUHSİN : Yani bir kadeh rakı içeceksiniz.

NECİP : Hanımefendi de aynı şeyi buyurdular.

MUHSİN : Hayır, "rakı alayım" dedi, içeyim demedi.

BERFİNAZ : *(Necip Bey'e)* Siz bunlara bakmayın beyefendi, hep uğraşır benimle, hem severler, hem de hiçbir şeyimi beğenmezler.

NECİP : Şimdiki gençler...

AZIZ : Mizah duygusu daha gelişmiş...

MUHSİN : Alçakgönüllü...

AZIZ : Hoşgörülü kişiler.

(Aziz bir tepsinin içinde küçük bardaklarda Berfinaz Hanım'ın rakısını, suyunu getirir. Sonra çalışma masasının yanına gider, bir sigara yakar. Sanki bir haftadır bu evden çıkmamış gibidir tavrı.)

MUHSİN : Berfinaz Teyze, sana Necip Bey'i takdim etmedik.

NECİP : Müşerref oldum efendim.

MUHSİN : Aynı şirkette çalışıyoruz. Kendileri... muhasebe müdürümüzdür.

BERFİNAZ : Ne güzel, ne güzel...

AZIZ : Haftada iki gün de lütfedip bizim hesapları görüyorlar.

MUHSİN : Burada uzak akrabamız Aslı'yı istemek için bulunuyorlar.

BERFİNAZ : Ne hoş, ne güzel...

ASLI : Hayır...

AZIZ : Evet Aklı. Hep bir baba gözüyle baktığın Necip Bey meğerim sana aşiktir. Aslında Aslı, sen de ona vurgunsundur ama Türkün-

da değildir.

MUHSİN : Ayrıca aradaki... nasıl derler... yaş farkı da korkutuyordur seni.

BERFİNAZ : Ne güzel, ne güzel...

ASLI : Ama ben...

AZIZ : Bak sesin titriyor, bak yanakların kızardı Aslı.

NECİP : Aziz Bey, rica ederim.

AZIZ : Nasıl yani?

NECİP : Ben bu konuyu daha sakin, daha... ne bileyim münevver bir tarz ile halletmeyi düşünüyordum.

AZIZ : Nasıl yani Necip Bey? Biz köklü bir aileyiz!

NECİP : Elbet. Ama bakın Aslı Hanım üzülüyor.

BERFİNAZ : Üzülme kızım, ne varmış üzülecek, haydi Berfinaz Teyzene bir rakı daha alıver.

MUHSİN : Gine mi?

AZIZ : Sayın Markiz dö trefl bir rakı daha alacaklar.

BERFİNAZ : *(Necip Bey'e)* Tebrik ederim beyefendi.

NECİP : Aslı hanım üzülüyor.

AZIZ : Doğaldır üzüntüsü. Köklü bir aile kızı, parmakları sigaradan sararmış bir muhasebeciye gitmek üzere. O üzülmesin de kim üzülsün...

MUHSİN : Bir içki daha... Necip Enişte?

NECİP : *(Gülerek)* Eh, bana sinirlenmek fırsatını bile vermiyorsunuz.

AZIZ : O hakkı kızımızı aldıktan sonra elde edeceksiniz Necip Bey.

ASLI : Ama ağabey...

MUHSİN : *(Aslı'yı taklid eder)* ... okulum ne olacak?

BERFİNAZ : A kızım, düşündüğün şeye bak. Bu zamanda okuyup da ne olacak? İşte Oğuz, işte Aziz, işte Muhsin. Okudular da ne oldu sanki? Bir baltaya sap olamadılar, işleri güçleri laklaklak içip, her şeyle alay etmek. Okumak, tahsil filan eskiden bir işe yarardı. Bir anlamı ve önemi vardı diplomaların. O zamanlar...

MUHSİN : *(Berfinaz Hanımı taklit eder)* ... okuyanlar Necip Bey gibi muhasebeci oldular. İş-

leri güçleri hesap.
NECİP : Yeter!
AZİZ : Yetmez!
NECİP : Ben avukatım. Yani avukatıttım.
AZİZ : Muhasebeci olduğunuzu inkâr mı ediyorsunuz?
BERFİNAZ : Üstüme iyilik sağlık, Aziz! Gözün kör olmasın hınzır, bu nasıl oyun?
NECİP : *(Ayağa kalkar)* Ayıp be!
MUHSİN : *(Elindeki av tüfeğini Necip'in burnuna dayar)* Otur bakalım Necdet Bey. Bize muhasebeci olduğunuzu söyledin. Bana ve şirketkilere. Şimdi de avukat filan olduğunuzu iddia ediyorsun. Beni ilgilendirmez ama Aslı'yı kime vereceğimizi bilmek isterim.
ASLI : Ben mal değilim. Kim kime ne veriyor?
NECİP : Aslı Hanım, çok özür dilerim...
MUHSİN : *(Av tüfeğiyle)* Otur bakalım efendi, vaziyeti izah et bize.
AZİZ : Muhsin?
MUHSİN : *(Tüfeği Aziz'e çevirir)* Ne var?
AZİZ : *(Tüfeği Muhsin'den alır, masaya dayar)* İçkilerimiz bitti, sen herkesin bardağıyla ilgilen, biz de uygar ve çağdaş insanlar gibi meseleye çözüm arayalım efendice. Buyurun oturun Necip Bey.
(Necip ile Aziz birbirlerine gülümserler. Necip oturur. Sessizlik. Muhsin içkileri dağıtır. Berfinaz Hanım uyuklamaya başlamıştır.)
ASLI : Buraya hiç gelmeyecektim.
(Kapı çalınır. Berfinaz Hanım aniden uyanır. Herkes irkılmıştir. Keman sesi gene duyulur, yiter.)
BERFİNAZ : *(Necip Bey'e)* Demek avukatsınız... ne güzel.
(Sahne kararır. Bir an. Kapı çalınır. Işık. Herkes eski yerindedir. Hiçbir şey olmamış gibi. Aziz içkisini bitirir ve kapıya gider, açar.)
(Engin ile Sevda girer. Yirmi yaşlarında iki genç. Zeki ve çok bilmiş. Pıriltılı apaçık bakarlar ikisi de. Gülmeleri de somurtma-

ları gibi içtendir. Gene de gereğinden fazla alay ediyorlarmış gibidir. Engin'in elinde bir kuş kafesi içinde bir saka kuşu vardır. Sevda'nın elinde bir kesekağıdı.)
ENGİN : Selam Aziz abi... bak sana ne getirdik! *(Kuş kafesini kaldırır)*
AZİZ : Bir bu eksikti. Gelin bakalım, zaten sizi bekliyorduk.
SEVDA : Yalnız o kadar değil... küçük bir kuşla yetinmeyeceğinizi biliyorduk.
MUHSİN : Eeee?
SEVDA : *(Elindeki kesekağıdını havaya kaldırır)* Viski ve Fransız konyası da getirdik. Rüsvet olarak...
ENGİN : Figüran olarak bulunuyoruz nezih tiyatrosuzda.
AZİZ : İyi ... tamam... hoşgeldiniz. Karşınızda Aslı... Muhsin'in arkadaşı, Necip Bey... kendileri şairdir. Üç kitabı var... meşhur Necip İlkin... Berfinaz Teyzeyi tanıyorsunuz, size daha önce bahsetmiştim, dadım... Bunlar da Sevda'yla Engin... İki yıldır nişanlılar, öğrenciler, gençler, arkadaşlar.
BERFİNAZ : Ben bu akşam çok içtim. İçtim değil mi?
MUHSİN : Yok canım. Daha yeni başlıyoruz. Aslı!
ASLI : Efendim sevgilim?
AZİZ : Herkese içki! Oturun çocuklar, bir yer bulun işte, yere filan oturun.
ENGİN : *(Kuşu kafesiyle Aziz'e verir)* Pekâlâ Aziz abi... bir şey değil.
NECİP : Teşekkür ederim.
ENGİN : Efendim?
NECİP : Hoşgeldiniz.
AZİZ : Aman tanrım!
NECİP : "Ben bugün bir nevbahâr-ı hüsn-ü an seyreyledim."
ENGİN : İyi ettiniz.
BERFİNAZ : Ben bu akşam çok içtim.
NECİP : "Nev'i yabana attı bizi rüzgâr..."
ASLI : "Düştük heva-yi aşk ile bir özge âleme."
AZİZ : *(Şaşkındır, Aslı'ya bakar)* Efendim!
BERFİNAZ : Şerefe!
SEVDA : *(Şişesi ve bardağıyla yere oturmuştur)* Bu

sabah kantinde bir kapıştık çocuklarla. İki saat, yetmişiki mesele üstüne bağırıp çağır-dık. Hep kulağımızı çınlattık Aziz abi.

AZİZ : *(Anlamamıştır)* Anlamadım?

SEVDA : Yani öyle şeyler tartışıldı ki...

MUHSİN : ... keşke Aziz de burada olsaydı dedi-niz...

ENGİN : Sinemadan açıldı da... Bergman, Viscon-ti, Tanner... derken kavga çıkıyordu az kal-sın.

BERFİNAZ : Ne güzel...

SEVDA : Marlon Brando...

NECİP : Efendim?

SEVDA : ... "Rihtımlar Üstünde" mi, "Paris'te Son Tango"da mı daha Marlon'du?

AZİZ : Böyle bir soru sorulamaz.

BERFİNAZ : Ben tangoyu severim.

MUHSİN : Rahmetli de severdi.

SEVDA : *(Hep içer)* Marlon Brando ölmedi ki... yaşıyor.

MUHSİN : Canım o rahmetli başka, bu rahmetli baş-ka.

BERFİNAZ : ... severdi...

ENGİN : Sonra o konu bağlanmadan başka bir ko-nuya atladık.

SEVDA : Az daha kavga çıkıyordu.

ASLI : *(Elinde konyak bardağıyla Sevda'nın ya-nına yere oturur.)* Kötü bir şey.

SEVDA : Nasıl yani?

ASLI : Ha çıktı -ha çıkacak- hiç çıkmayan bir kavganın kıyısında yaşamak. Kötü bir şey diyorum.

ENGİN : Bizim kantinde hep öyle olur.

BERFİNAZ : *(Uyuklamaktadır)* Zamanla alışıyor insan.

NECİP : *(Güler. Ayağa kalkar. Keman sesi. Gider kendine bir içki doldurur. Seyirciye doğru konuşur.)* Ertesi gün bayramdı... Karımla mezarlığa gidecektik... Aile büyüklerini zi-yaret etmeye... Oğlum, her bayram yinele-nen bu kabristan yolculuğumuzla alay ederdi. "Onların iade-î ziyarette bulunma-sından korkmuyor musunuz?" derdi. Pek tatlı bir şaka değildi ya, gene de güldürdü

beni. *(Susar. İçer.)* Şimdi olduğu gibi.

SEVDA : Ne oldu oğlunuza?

NECİP : Bir deniz kazasında kayboldu.

MUHSİN : İçkileri tazeliyorum. Haydi, akut alkoliz-me bir, iki... hemen kalkıyoruz. Votka mıydı Necip Bey?

NECİP : Evet, lütfen... *(Bardağını Muhsin'e verir, Sevda ile konuşur)* Garip bir olaydı.

AZİZ : Nasıl yani?

NECİP : Herkes bulundu... oğlum bulunamadı. *(Muhsin herkese içkilerini dağıtır. Berfinaz Hanım hariç. O uyuklar oturduğu yerde. Necip, Sevda ile konuşur. Aslı kafesteki kuşla oynar. Engin bir elinde baston, bir elinde şemsiye, bacakları kırılmış da iyileş-mek üzere olan birisi gibi dolaşır sahnenin gerisinde. Aziz masaya dayanmıştır, dur-madan içer. Berfinaz bir an uyanır gibi olur. Necip'in son sözlerini duyuyuştur.)*

BERFİNAZ : Rahmetli de bulunamamıştı.

AZİZ : Kim?

BERFİNAZ : Rahmetli... eşim.

NECİP : Nerede bulunamamıştı efendim?

BERFİNAZ : Oğuz'un nikâhında. *(Necip ve Aziz gülerler. Aziz Necip'e yenil taze bir votka sunar.)*

AZİZ : Hangi sebep ile bulunamamıştı acaba?

BERFİNAZ : Nikâhtan onbir ay, yirmiyedi gün önce rahmetli olmuştu rahmetli. *(Necip'e)* Sizin mahdum neden bulunamadı?

NECİP : Pek anlayamadım orasını. Günlük güneş-lik bir haziran sabahıydı. Fırtına filan yok-tu yani... evet biraz dalgalydı deniz. Ama karadan o kadar da uzak değillerdi.

AZİZ : Ne kadar?

NECİP : Anlamadım?

AZİZ : Karadan ne kadar uzak değillerdi yani, neye göre?

NECİP : Kendinden memnun olmayacak kadar uzak değildi o karadan.

ASLI : Bir kaşık suda mı olup bitti her şey? *(Herkes Aslı'ya bakar. Berfinaz hariç. O gene uyuklamaktadır. Engin elindeki bas-*

ENGİN : *tonla şemsiyeyi gürlütle yere bırakır.)*
: Bu evde içecek bir şey yok mu? Canım çıktı yürümekten.

AZİZ : Muhsin?!

MUHSİN : Tamam, içkiler geliyor. Düz yolda başka, yokuşta bambaşka/İşareti var her taşa.

ENGİN : Öyle değildi o.

AZİZ : Neydi?

ENGİN : Yolda, savaşta, rampada/Nişanım var her taşa.

AZİZ : Aynı şey değil ki...

ASLI : Bambaşka şeyler...

AZİZ : Muhsin'in söylediği üçüncü tekil şahıstı...

ASLI : İşareti var her taşa.

AZİZ : Senin söylediğinse birinci tekil...

ASLI : Nişanım var her taşa...

AZİZ : Aynı şey değil...

ASLI : Bambaşka şeyler...

(*Sessizlik. Muhsin içkileri dağıtır. Engin Sevdâ'nın yanına oturur, canı sıkılmış gibidir. Keman sesi, derinlerden. Necip, Aziz, Ashi içerler. Berfinaz uyuklar. Muhsin eskilbüyük/pancURLu/ahşap/kiülrengi/ dantelli/fareli/yeşil lambalı/tozlu radyoyu açar. Konuşan adamın sesi kaplar odayı.*)

RADYO : "Bir halkı ortadan kaldırmak için hafızasını yok ederek işe başlanır, anlıyor musun?! Kitaplarını, tarihlerini, kültürlerini yok ederler. Başkaları... onlara başka kitaplar yazar, başka bir kültür verir, başka bir tarih uydurur. İşte George, burada böyle yazıyor. Hüznün, umutsuzluğun, unutulmuş dikte ettiği bir ölüm kitabı bu. Marie'ye bunu anlatmaya çalışıyordum ki..."

(*Muhsin radyoyu kapatır. Ortalık birden bire hareketsizdir.*)

MUHSİN : Şu radyofonik piyeslerden de... illallah.

NECİP : Öğrenecek bir şeyler bulabilirsiniz.

SEVDA : İçkim bitti Aziz Ağabey...

BERFİNAZ : (*Uyanmıştır*) Benim de... benim de bitti içkim...

AZİZ : Telaşlanmayalım, herkese yetecek mik-

tarda zehirimiz vardır.

SEVDA : Marlon Brando gibi...

BERFİNAZ : Bu evde televizyon yok mu?

MUHSİN : Yok. Zaten bu saatte televizyon olsa ne olur...

ASLI : Olmasa ne olur?

BERFİNAZ : Aaa, üstüme iyilik sağlık! Nedenmiş o?

MUHSİN : Yayın alanının dışına çıkmış bulunuyoruz.

ENGİN : Buraya ulaşmak için füze olmak gerek...

SEVDA : Görüntülerle alakamızı kestik...

MUHSİN : Aşlımıza rücu ediyoruz.

ENGİN : Dört nala, dıgıdık dıgıdık... görüntüsüz. Geçmişsiz... ağlamaklı...

NECİP : Mecburen... dönüyoruz aşlımıza.

MUHSİN : Geriye kalan her şey...

SEVDA : Her şeyler...

ENGİN : Her şeyimiz...

MUHSİN : İşgal altındadır efendiler...

AZİZ : Aşlımız hariç...

ASLI : (*Muhsin'e*) Radyoyu aç!

MUHSİN : Daha yeni kapattık ya...

ASLI : Aç radyoyu... Aç!

BERFİNAZ : Hayırdır inşallah...

MUHSİN : (*Asli'ya*) Yapma sevgilim, emme... cyleme...

ASLI : Aç diyorum radyoyu...

MUHSİN : Aziz Abi?

AZİZ : Ashi'nin dediğini yap... radyoyu aç... çeneni kapa... içkileri tazele...

NECİP : Ben bir votka rica edeceğim.

MUHSİN : (*Radyoyu açar*) "... anlıyor musun George, anlıyor musun? Önce belleğimizi yok edecekler. Kitaplarımızı, tarihimizi, kültürümüzü yok edecekler. Bütün bunları bizi kurtarmak adına yapacaklar. Birileri... başka kitaplar yazacak... başka oyunlar, başka bir kültür, başka bir tarih uyduracaklar... öylesine pazarlanacak ki her şey, onlara inanacağız... bizim sonumuz George... bizim sonumuz..." (*Keman sesi... Muhsin radyoyu kapatır.*)

NECİP : Tren kalksardı bu geceyi başka türlü ya-

MUHSİN : şayacaktık.
 AZİZ : Kader, kısmet, alınyazısı...
 NECİP : Hava muhalefeti...
 ASLI : Votka!
 ENGİN : Konyak!
 MUHSİN : İçki servisini ben yapayım bu sefer...
 SEVDA : Canım deli gibi içmek istiyor...
 : Daha neler...
 (Bundan sonra sürekli içerler. Kadehler gider, gelir. Buz sıkırtısı, şişeler, bardaklar sürekli yer değiştirir. Durmadan içilir. Alkol başlıdedir artık. Ama çok önemli bir ayrıntı: Hiç kimse "çok" sarhoş değildir henüz.)
 MUHSİN : "... bir ölüm sandığının üstünde/Tam on bir kişiydik/Hoh ho hooo!"
 ASLI : Çok eskiden duymuştum bu şarkıyı.
 MUHSİN : Bir korsan şarkısı... müziğimi ben uydurdum... onbir yaşındayken...
 NECİP : Eski şarkıları severim.
 ASLI : Ben de...
 AZİZ : Sed İgnotis perierunt mortibus illi...
 BERFİNAZ : Hayırdır inşallah!
 NECİP : Sevimli insanlarsınız... sevimli...
 MUHSİN : Başlama yine Necip Abi...
 ASLI : (Necip'e) Sizi bir yerden tanıyor gibiyim.
 AZİZ : Mümkündür.
 ASLI : (Aziz'e) Benimle alay etmen için hiçbir görünür neden yok Aziz.
 MUHSİN : Alay etmiyor ki...
 BERFİNAZ : Gevezelik ediyor... Oğuz da böyledir...
 AZİZ : Buraya gelmemeliydim...
 ENGİN : Ama burası senin evin.
 MUHSİN : Onu demek istemiyor... burası dediği bu ev değil...
 ASLI : Ne demek istiyor peki?
 AZİZ : Eski ve bozulmamış bir mağaranın kapısını çalmak istedim.
 NECİP : Bunu bir yerde duymuştum.
 AZİZ : Önemli değil.
 SEVDA : Marlon Brando'nun kötümserliği, kurt/yadsınamaz/bilge/çok prova edilmiş bir kötümserliktir.

MUHSİN : Şimdi bunun konuyla ne ilgisi var?
 BERFİNAZ : Canım konuşuyoruz işte... Siz de kıyı jandarması gibi, her cümleye parmak sallıyorsunuz. Ali kıran/baş kesen! Her söylenen şeyin hesabını size mi vereceğiz?
 (Sessizlik)
 AZİZ : Üst katta emekli bir general oturuyor. En sevdiği parça... Rodrigo'nun Gitar Konçertosu'nun ikinci bölümü... çok duygulanıyor onu dinlerken.
 MUHSİN : Şimdi bunun konuyla ne ilgisi var?
 AZİZ : Duyarlı bir adam... alt katta oturan sessiz emekli öğretmene hiç benzemiyor. Apartmanın kapıcısı Gazi, ona komutanım diyor. Kulüp rakınızı, maden suyu sodalarınızı, iki kere çekilmiş kıymanızı, leblebilerinizi getirdim diyor.
 MUHSİN : Uyduruyorsun...
 NECİP : Öyle bile olsa, neyi değiştirir bu?
 AZİZ : İştecece, beni Nail Bey anlıyor! Yanlış anlıyor ama anlıyor hiç değilse.
 MUHSİN : Necip...
 AZİZ : Efendim?
 MUHSİN : Necip... Necip. Nail değil.
 ASLI : Öyle bile olsa, neyi değiştirir bu?
 SEVDA : Benim içkim bitti...
 ENGİN : "Bir bahar akşamı rastladım size..."
 SEVDA : Tamam, kafayı buldu.
 ASLI : "Sevinçli bir telâş içindeydiniz..."
 ENGİN : Bana "bu" deme...!
 SEVDA : Canım, lafın gelişi işte...
 MUHSİN : Öyle bile olsa, neyi değiştirir bu?
 AZİZ : Hiçbir şeyi...
 ASLI : Evet... hiçbir şeyi.
 MUHSİN : Değiştirir... altını üstüne getirir... rezil eder... Bu böyledir!
 ENGİN : Bana "bu" deme!
 SEVDA : Aptal kalbim, hödük yüreğim, zıpır gönlüm, unutkan saygım...
 ENGİN : Sıçarım saygının içine.
 AZİZ : Bir kahve içer misin sen?
 ENGİN : Hayır içmem! (Sessizlik) Bir... bir viski içerim ama...

MUHSİN : İyi fikir doğrusu... değişiklik olur... zaten benim de canım istiyordu. *(Gider, iki kadeh viski hazırlar, gelir, birini Engin'e sunar, öbürünü kendi içer.)* Haydi Engin' çiğim... sağlığına...

ENGİN : *(Uzgun/yorgun/bezgin/apıdır şimdi)* Bağışlayın... özür dilerim Aziz Ağabey... hepimizden özür dilerim, diliyorum işte.

MUHSİN : Sağlığımıza...

ASLI : Adamın biri...

AZİZ : Bara girmiş...

ASLI : Herkese benden bir içki... Stasera pago io demiş barmene...

AZİZ : Barmen İtalyanmış...

NECİP : Anlamadım...

MUHSİN : Sen sus Nedim, her lafa karışma... Necip... Necip...

ASLI : Adamın biri...

SEVDA : Bir İtalyan mı?

AZİZ : Hayır canım... İtalyan olan barmen...

NECİP : Adam nereli peki?

MUHSİN : Yahu ne önemi var bunun?

NECİP : Bence de bir önemi yok ama o zaman barmenin nereli olduğunun da önemli olmaması gerekir...

MUHSİN : Onun da önemi yok...

SEVDA : Ama İtalyan dediniz...

MUHSİN : Kim dedi, kime dedi?

SEVDA : Aziz Abi dedi.

MUHSİN : Sen ona bakma... Esas hikâyeyi dinle...

NECİP : Anlamıyorum...

MUHSİN : Canım bunda anlamayacak ne var...

NECİP : Sen de bunu anlamıyorsun...

MUHSİN : Adamın biri... bir bara gitmiş. Herkese içki ısmarlamış.

BERFİNAZ : *(Ansızın uyanır)* Neden?

MUHSİN : Canım fıkra işte! Çattık yahu...!

SEVDA : Aziz Abi bir İtalyan'dan söz ediyordu demin...

NECİP : Anlamıyorum.

BERFİNAZ : Mussolini keman çalmış...

MUHSİN : Yahu, adamın biri be, insanı deli ederseniz, adamın biri, adamın biri... *(Gider, tü-*

feği alır, herkese çevirir.) Adamın biri... bara gitmiş!

AZİZ : Nerede olmuş bu olay?

(Sessizlik. Muhsin elindeki tüfeği Aziz'e çevirir. Gerilim. Sessizlik. Bir an hepsi dona kalır. Keman sesi. Muhsin elindeki tüfeği Aziz'e verir.)

MUHSİN : Anlamıyorum...

NECİP : Ben de bunu söylüyordum...

ASLI : Ben de... *(Sessizlik)* diyordum ki... adamın biri

AZİZ : Kim?

NECİP : Tren kalksaydı bunlar olmayacaktı. *(Duvardaki kare pencereden mor/lacivert gökyüzünde, lapa lapa kar yağışı görülür.)*

ASLI : Pencereye bakın...

(Aslı, Muhsin ve Aziz pencereye giderler. Necip yerinden kalkar ve onların arkasında durur. Engin de yaklaşır. Hepsinin sırtları seyirciye dönüktür. Berfinaz gene uyuklar. Sevdâ halının üstünde bağdaş kurmuştur. Olup bitenlerle ilgilenmez.)

ASLI : Ne güzel...

AZİZ : Muhsin içkilerimizi tazele... *(Pikaba gider. Eski model, kocaman, mono bir alettir bu. Bir plak seçer, koyar, müzik... bir piyano... trio belki. Engin de Aziz'in masasına oturmuş kitaplardan birini karıştırır. Pencerenin önünde Aslı ile Necip kalmıştır. Sessizlik. Müzik dinlerler. Necip Aslı'yı omuzlarından tutar, kendine çevirir. Yüzyüze dururlar. Bir an. Aslı elleriyle Necip'in saçlarını yüzünü okşar. Birbirlerine sarılırlar, pencerenin önünde çok yavaş dansederler. Aziz onlara bakmadan bir koltuğa çöker, kafasını ellerinin arasına alır. Muhsin elinde iki içki kadehiyle ortada kalmıştır. Herkesi seyrederek. Sonra gider. Sevdâ'nın yanına, yere oturur. İçkilerden birini ona verir. Seyirciye bakarlar. Bir an konuşmazlar. İkisinin üstüne sarı, solgun bir ışık düşer. Öbür ışıklar azıcık hafifler.)*

MUHSİN : Kar yağıyor.
 SEVDA : Duyuyorum.
 MUHSİN : Gerçekten yağıyor.
 SEVDA : Gerçekten duyuyorum. *(Susarlar)* Senin ismin neydi?
 MUHSİN : Muhsin.
 SEVDA : Biz arkadaş mıyız Muhsin?
 MUHSİN : Nasıl yani?
 SEVDA : Sana... kısaca... MUU diyebilir miyim?
 MUHSİN : Nasıl istersen...
 SEVDA : Muu.
 MUHSİN : Neden ama... yani neden kısaltıyorsun adımı?
 SEVDA : Daha samimi oluyor... *(Susarlar)* Muu...
 MUHSİN : Efendim?
 SEVDA : Şu Vincent'in durumuna çok üzülüyorum.
 MUHSİN : Vincent de kim?
 SEVDA : Bizim Vincent canım... Vincent Van Gogh...
 MUHSİN : Gene ne yaptı?
 SEVDA : Kulağını kesmiş.
 MUHSİN : Çok eskideni bu... Yeni mi duydun? Bunu herkes biliyor şimdi...
 SEVDA : Kulağı için değil üzüntüm... tanımadığı insanlara yararlı olmayı seçmelidir insan-
 noğlu...
 MUHSİN : Anlamadım?
 SEVDA : Tanımadığı kişilere yararlı olmayı seçme-
 lidir insanlığı... Bunu da Van Gogh söy-
 lemiş.
 MUHSİN : Kulağını kimin için kesmiş peki?
 SEVDA : Muu... anlamıyorsun... kulağını herkes
 biliyor... bu cümlesini sadece merak eden-
 ler, sahibi insanlar biliyor.
 MUHSİN : Nasıldı o cümle?
 SEVDA : Tanımadığı insanlara yararlı olmayı seç-
 melidir kişiye... (... *Susarlar. Arkada
 müzik devam eder. Her şey aynıdır. Aziz
 oturduğu yerden kalkar, gider kendine bir
 içki doldurur. Biraz gürültülü hazırlar içki-
 sini. Engin okumasını sürdürür. Aslı ile
 Necip de danslarını. Berfinaz bir an, uyku-*

sunda "fesüphanallah" filan gibi mırıldanır. Aziz gelip aynı koltuğa oturur...)
 SEVDA : Sökülünceye kadar içeceğim...
 MUHSİN : Bunu da mı Van Gogh söylemiş?
 SEVDA : Hayır. Bunu ben söylüyorum. Burada...
 sökülünceye kadar içeceğim...
 MUHSİN : Nasıl yani?
 SEVDA : Baştan savma, acele, kötü dikilmiş bir ce-
 ket gibi... sökülene kadar.
 MUHSİN : Sizden sonra kimse gelmedi.
 SEVDA : Anlamadım?
 MUHSİN : Bu akşam... diyorum ki Engin'le senden
 sonra kimse gelmedi...
 SEVDA : Kim gelecekti ki başka?
 MUHSİN : Bilmiyorum ama ben, Necip Bey, Aslı ve
 Berfinaz Teyze gelmeyecektik yani beklen-
 miyorduk. *(Susarlar)* Bu müzik de sıkı ar-
 tık.
 SEVDA : Seni seviyorum Muu.
 MUHSİN : Bunu bir yerde okumuştum galiba.
 SEVDA : Solmuş yaprakların arasında.
 MUHSİN : Tramvay duraklarında...
 SEVDA : Bahariye tramvayında...
 MUHSİN : Küçük bir kediyi okşarken...
 SEVDA : Ölümü tanımamışken...
 MUHSİN : Kendimizi öbürkülerden başka zannede-
 ken...
 SEVDA : Deniz sandığımız havuz kenarlarında...
 MUHSİN : Dünyayı değiştirmeye hazırlarken... Yüre-
 ğin sökülürken...
 SEVDA : Kötü dikilmiş bir ceket gibi...
 MUHSİN : Acele dikilmiş bir kefen gibi...
 SEVDA : Yırtılırken yüreğim...
 MUHSİN : Çağdaş romantik... yani hem çağdaş hem
 romantik olmaya çabalarken...
 SEVDA : Saint Lazar istasyonunda ucuz şarap...
 MUHSİN : Londra publarında İskoçya viskisi...
 SEVDA : Fatih'te... o köftecide rakı...
 MUHSİN : Sinemalarda... hep oralarda bir yerde...
 SEVDA : Seni seviyorum Muhsin.
*(Müzik durur. Işıklar eski durumlarına dö-
 ner. Pencerede kar durmuştur. Necip ile
 Aslı öpüşürler. Müziğin durmasından çok*

ASLI

az önce başlamıştır öpüşmeleri. Muhsin kalkar, Aziz'in yanına gider. Bardağını alır. Birbirlerine bakıp gülmüşler.)

: Canım içki içmek istiyor...

(Engin gülmeye başlar. Sahne kararır. Birinci tablonun sonu. Şimşek, yıldırım, sağanak yağmur sesi. Çocuk sesleri. Oynayan çocuklar. "Bir kardan adam yapalım!" sesleri. Engin'in gülmesi işittir. Sahne aydınlanır. Yağmur sesleri. Engin yalnızdır. Aziz'in masasında oturmuş bir kitap okur. Güler yüksek sesle. Odada her şey ayındır. Yalnızca insanlar yoktur. Engin güzelliği/porselen/alımlı bir fincandan kahve ya da çay içer. Bir yandan güler. Kare pencerenin vişne çürüğü perdeleri kapalıdır. Kapı açılır. Elinde iki büyük mü büyük kesekağıdıyla Aziz girer.)

AZİZ

: Güllüşün okyanusun öbür kıyısından duyuluyor.

ENGİN

: Olur şey değil... şuraya bak... neler yazmış adam. *(Okur)* "Gönlüm terliksi bir hayvan gibidir şimdi. Oysa ben yüreğimden ve beni ben yapan önemli kırıntılardan öylesine ayrı düştüm ki... kendi içinde yola koyulmuş bir meddah gibiyim artık. Havuzları, çukurlarımızı düşündüm bu yıl. Bütün bir yıl fiskiyelerin gümüşünde hoplayıp zıplayan pingpong toplarını düşündüm. Şimdi sosyolojik fotoromanlar yapan o dostum da bu mahalleden taşındı... ve ben, dört yanı karalarla çevrilmiş bir deniz gibiyim. Artık. Değer." *(Gülerek okumuştur bunları. Aziz ise önce dinlemezken, az sonra gözünden bıçaklanmış gibi donup kalmıştır olduğu yerde.)*

AZİZ

: Gülecek bir şey göremiyorum... Bir daha okusana...

ENGİN

: *(Şaşırmıştır, Aziz'e bakar, bir sayfa çevirir.)* "...Pratik Aklın Eleştirisi yayımlandı. Yıl bindokuzyüzseksenbir. Genç Türk dolu her yer. Sürekli İncil okuyup dua eden, mütenassır Türkler de var. Ve öbürküler...

Ben onların kıyısında, bucağında, sınırlarında geziniyorum, düşlerimde. Beni kandı kırık bir guguklu saat kuşuna benzettiler geçen gün. Sevdiğim söylenemez. Üzüldüğüm de. Dört yanı karalarla çevrilmiş bir deniz gibiyim şimdi. Artık. Değer."

AZİZ
ENGİN

: Bir satır daha oku!
: *(Korkuyla Aziz'e bakar... sonra bir sürü sayfa çevirir. Okur.)* "Ömrüm bir alıntılar külliyyâtıdır sevgili okur. Ah, yol!" Böyle bitiyor kitap.

AZİZ
ENGİN
AZİZ

: Turşu getirdim.
: Efendim?
: Rus salatası, dil, jambon, tarama, pastırma... hepsi var. *(Kapı açılır. İçeri Aslı ile Necip girer. Necip birinci tablodaki kıyafetindedir ve en küçük bir değişiklik yoktur. Aslı... kare pencereyi örten perdelerin renğinde bir ipek sabahlık giymiştir. Vişne çürüğü. Saçları "biraz" dağınıktır. Solgun ve güzeldir. Alımlı, yiğit, kadın, utangaç. Yorgun.)*

ASLI
AZİZ
ASLI
ENGİN

: Günaydın...
: Saat beşbuçuk... akşamüstü.
: Canım kahve, konyak istiyor.
: Şimdi hazırlarım.
(Necip sıkıntılı, bir sigara yakar. Aslı gider, dün gece Engin'le Sevda'nın getirdiği saka kuşuna yem verir. Aziz kesekağıdındaki masanın üstüne boşaltır. Aslı gider perdeyi açar. Dışarıda alacakaranlık. Mavi-gri gökyüzü. Lapa lapa kar yağar dışarda. Aziz masanın üstünden viski şişesini ağzına kadar doldurur, içer, gene doldurur, bardağı masanın üstüne bırakır. Pencereye, Aslı'nın yanına gider az, biraz ötesinde durur. Uzanır, saçlarına dokunur.)

NECİP
AZİZ

: Kar yağıyor.
: *(Aslı'nın saçına kıvılcıktan dokunarak)* Dün akşam onun için kalkmadı trenler. Umuttunuz mu?

NECİP

: *(Aziz'i duymamış gibidir. Sürdürür konuşmasını) ... yola çıkmak üzereydik. O*

genç arkadaşla. (*Keman sesi*) En sevdiğim zamanlar, yola çıkmadan az önceki zamanlardır. Beklemenin sıkıcı komikliği. Bir daha hiçbir zaman eskisi gibi olamayacağımı hissederim yolculuk öncesi. Sanki... sanki bütün yasaklar kaldırılmıştır. Sanki artık "kendim" olabilirim. İyimser düşlerimin ortasında, başroldeki ben olacaktım gibi. Malsız-mülksüz bir ben! Ah, yolculuk... ikinci mevkii, müşgül mevkii kaderim benim. Engellenen serüvenciklerim... (*Aziz ile Aslı yanyana, biraz şaşkın, biraz duyarlı gözlerle Necip'i dinlerler. Bu sahneyi "yazmak" az/biraz cesaret işidir. Yönetene yardımcı bir önerim var. Alabildiğine "romantik" olmadır her şey. Her şey... Elinde kahve ile konyak, Engin girer.*)

ENGİN
ASLI

: (*Aslı'ya*) İşte, her şey hazır...
: Sağol Engin. Servis önemli şeydir di mi?
(*Engin güler, ellerini kanat gibi, uçak teyyare kanadı gibi açar, odanın içinde gezinir. Necip'le burun buruna gelene dek. Donarlar. Sessizlik. Kapı çalar. Herkes yer değiştirir. Aziz kapıyı açar. Muhsin ile Sevda girer. Üzerlerinde kar.*)

MUHSİN

: Hava muhalefeti var yahu... Arabalar yokuşları çıkmamakta direniyorlar. İki saat bekledik... cvin civarında.
(*Sessizlik. Sevda, Engin'in yanına gider, yanından öper, başını omuzuna yaslar. Aziz radyoyu açar. Bir bayram/lunapark ölüm/kimsesizlik/cümbüş müziği. Herkes yer değiştirir.*)

AZİZ

: Muhsin! Bu kadar palavra yeter... herke-se içki ver!

MUHSİN
NECİP

: Yavol mayne jenerâl...
: (*Kendi kendine*) Kimsenin kimseyi sorguya çekmediği ülkeler...

MUHSİN

: Tamam. Sizin votkanızı da şimdi getiriyorum Nedim Bey.

NECİP

: (*Kendi kendine güler*) Olur şey değil doğrusu... Sanki 1967 sonbaharındayım. Sanki hiçbir şey olmamış. (*Pencereye*

Aslı'ya bakar) Sanki aşk ile emeği yanyana getiremediğim günlerdeyim hâlâ. Her şey cahil bir yorgunluk altında ve sanki benim eteklerim suya değmemiş... Olur şey değil. (*Güler, Muhsin'in sunduğu votkayı alıp, eski yerine oturur.*)

AZİZ

: (*İçkisini içer, şarkı söyler*) Daha önceleri neredeydiniz? (*Berfinaz soldan konuşarak girer. Konuşmaya çok önceden başlamış gibidir, yani bir cümlenin ortasından başlar.*)

BERFİNAZ

: ... kaç kere söyledim ona. Dinlemedi. Dinler mi hiç? Dinlemez. (*Durur, çevresini gözden geçirir. Ayağa kalkan Necip'e tutunur, beraber otururlar.*) Kaç kere söyledim... uykusuz kalma, çok içiyorsun, içme, gıdana dikkat et, karşıdan karşıya geçerken dikkat et, her şeye dikkat et, dikkatli ol, insan insanın kurdudur, bu kadar dikkatli olma... (*Gülüverir*) Etme eyleme... eyleme... eyleme diye kaç kere söyledim. Dinler mi beni? Nerede? (*Muhsin'in sunduğu minik rakıyı bir dikişte içer, konuşmasını sürdürür.*) Dinlemedi tabii. İki gündür kayıp. İşte... biliyordum böyle olacağını.

ASLI
MUHSİN

: Felsefeden müteessir oluyorum artık...
: Konyağın... sevgilim!
(*Aziz daktilo makinesine bir kağıt takar, ayakta bir kaç sözcük yazar. Necip elindeki votkasını bitirir, gider kendine yeni bir içki koyar. Bir an. Roller yine değişmiştir şimdi. Necip evsahibi, her şeyin sahibi ya da her şeye hakim bir büyük gibidir artık. Aslı esrarengiz, kimsenin tanımadığı bir konuktur. Muhsin şairdir, gizemli, bulutlu konuşur. Ciddidir. Aziz alaycı, "müstehzi" bir kuzen gibidir. Biraz şımarık. Engin ile Sevda büyümüş evlatlıklar gibidirler. Hem rahat, hem rahatsız. Yalnızca Berfinaz, Berfinaz' lığını korur. Onu değiştirebilecek bir oyun yazarı icat edilmemiştir henüz.*)
:(*Daktilo makinesine gider, Aziz'in kâğıdı-*

NECİP

ni çeker, çıkarır, yüksek sesle okur.) ... Seni de sevgilim okur, kendime, kendi zamanıma uygulamak isterdim. Bunlar kötü zamanlar. Renksiz bir fotoğraf gibi çekildin kendi kıyına. Patiskalara sığındın. Ah, DOĞU! İllitsiz doyumsuzlar diyarı! Herkes "işpat hakkı" peşinde yirmi bin fersah. Biliyorum, ben-adam-olmam, ya siz?"... Nedir bu Aziz?

AZİZ : Bir saçmalar derlemesi... bir cins sayıklama güldestesi.
(Necip yüzünü buruşturur, kâğıdı da buruşturur, masanın yanındaki hasır çöplüğe atar. Aziz gülümseyerek seyrederek onu. Küçümsemeden ama gülümseyerek)

AZİZ : "Nev-i yabana attı bizi rüzgâr..."
ASLI : "Düştük hevâ-yi aşk ile bir özge âleme."
SEVDA : Amaaan siz de! İşiniz mi yok allah aşkına?

NECİP : Ne yapmışlar istiyorsun?
SEVDA : Rüzgârsız, aşksız bir şeylerden söz edilsin istiyorum Necip Abi...

MUHSİN : *(Hafifçe öksürür)* Ben içkileri hazırlıyorum yine.

AZİZ : Yine mi Yeni Gine?
NECİP : Efendim?
AZİZ : Bir dostum, şimdi aramızdan ayrılmış, ve yeri doldurulmamış bir dostum sorardı bunu. "Yine mi Yeni Gine?"

NECİP : Yani?
AZİZ : *(Güler)* Yine mi Yeni Gine yani?
ASLI : *(Sevda'yı taklit eder)* Necip Aaabi?
BERFİNAZ : Ben merak etmeye başladım. Artık.
ASLI : Ben de. *(Çöp tenekesine gider, karıştırır, buruşuk bir kâğıt bulur, sevgi ve merakla açar kâğıdı.)*
(Muhsin içkileri dağıtır. Herkes değişik tavırlarıyla alır ikramını.)

NECİP : Hoşuma gidiyorsunuz doğrusu. Oldum olası sevmişimdir bu cins... toplantıları.
ASLI : Bu cins...!
NECİP : *(İç cebinden bir tarak çıkarır, saçlarını tarar, tarağı yerine koyar, Aslı'ya bakar,*

gülümser.) Neden şikayetçisiniz efendiler?
AZİZ : Yüksek faiz oranlarından...
ASLI : Hoşgörüsüz ahmaklıktan...
AZİZ : Azgın cehaletin ana unsur haline gelmesinden...
ASLI : Tezgâhtar kızların televizyon lisansıyla kendilerini ifade etmelerinden ya da edememelerinden...
AZİZ : En çok da bunları size anlatma mecburiyetine duçar kalışımızdan...
ASLI : Şikayetçiyiz efendim.
MUHSİN : Bilmem anlatabiliyorlar mı?
BERFİNAZ : Oğuz olsaydı "manevi hasar tazminatı istiyorum" diye tuttururdu.
ASLI : Muhsin?
MUHSİN : Efendim efendimiz?
ASLI : "Benim sana anlatacağım, ancak senin anlatacağın kadardır" demiş Mevlâna...
NECİP : Hoşuma gidiyorsunuz... kaçış yollarımızla bile.
ASLI : Sizi içermiyor bu tanım.
AZİZ : Farketmez... Gene de hoşuma gidiyorsunuz... Bacaklarını boğeniyor mesela.
NECİP : Terbiyesizlik etme Aziz...
MUHSİN : Etme... eyleme...
AZİZ : Evet... hiç değilse Mevlâna'yı araya katmayalım...
ASLI : Bacaklarım ne olacak peki?
NECİP : Sizden beklemezdim bunu Aslı hanım!
ASLI : *(Elindeki buruşuk kâğıda bakar, okur)* Biliyorum... ben adam olmam... ya siz?..
MUHSİN : İşte, hiç kimse bu sorunun dışında değil artık.
AZİZ : Bir muhasebeci aranyor.
NECİP : Acılı...
AZİZ : Bir buçuk Adana...
NECİP : Bir baba olarak...
AZİZ : İsmarlanmış.
NECİP : Aranızda bulunuyorum. Hepinizi sevdim.
AZİZ : Bazılarımızı iyice sevdiniz.
NECİP : Sevimli insanlarsınız.
ASLI : Sizi bir yerden tanıyor gibiyim...
AZİZ : Dün akşam beraberdiniz.

ASLI : Aziz!
 NECİP : Görüşmeyeli dört yıl olmuştu.
 AZİZ : (Necip'e) Demek daha önceden tanışıyor-
 dunuz.
 NECİP : Hayır, biz değil... Siz... siz daha önce-
 den tanıştıyordunuz.
 AZİZ : Öyle miydi?
 NECİP : Evet öyleydi Aziz Beyoğlum... Aslı " kö-
 tü bir şey oldu" demişti gelir gelmez. "Kö-
 tü bir şey oldu."
 AZİZ : Yaa, demek böyle olmuştu? Neymiş peki
 kötü bir şey?
 NECİP : Bilmiyorum, bilemiyorum. Söylotmediniz
 ki...
 AZİZ : Kim söyletmedi?
 NECİP : Siz, biz, hepimiz.
 AZİZ : (Aslı'ya) Doğru mu bunlar Aslı?
 ASLI : (Güler. Ansızın susar. Tutamaz kendini,
 yine güler. İçkisini içer. Güler. Ağlamak
 üzeredir. Anlamsız bir iki sözcük mırıldan-
 ır. Susar. Avucuna bakar. Seyirciye ba-
 kar.) Sen ve Muhsin dışında kimseyi tanı-
 mıyordum ki geldiğim zaman...
 MUHSİN : Tanımak... tanımak. Tanımlamak. Ta-
 nımlamamak. Tanımlayamamak. (Sessiz-
 lik) Anlamak. Anlamamak. İyice anlamak.
 Hiç anlamamak... mamak! Mamak!
 AZİZ : Hop dedik!
 SEVDA : Ben içkileri tazeleyeyim.
 BERFİNAZ : Nerede kaldı bu çocuk?
 ENGİN : Ben de sigara tablalarını temizleyeyim.
 BERFİNAZ : Hiç gecikmezdi böyle...
 MUHSİN : ... tamamlamamak, koyulmamak, burkul-
 mamak, bütünüyle mamak!
 AZİZ : Tamam Muhsin, yeter artık...
 NECİP : Ne demek istiyor bu?
 ASLI : (Elleriyle yüzünü kapatır) "Tanrım!"
 MUHSİN : (Sakinleşmiştir, yavaşça yerinden kalkar,
 Aziz' in yanına gider. Etiyle kafesteki kuşu
 gösterir.) Bu kuşa bir isim koyalım mı ar-
 tık?
 (Durum değişir giderek. Şimdi çok şey
 Muhsin'in "kontrolündedir." Bunu ilk an-

layan Aziz' dir. Oyunun içindeki oyunun
 içindeki oyunun içindeki oyuna hemen katı-
 lır keyifle. Ansızın hatırlanmış, eski bir ço-
 cukluk oyununu oynar gibidirler.)

AZİZ : Bu kuşa bir isim koyalım artık diyorum.
 MUHSİN : Koca kuş oldu, bir adı bile yok!
 AZİZ : Ele güne mahcub oluyoruz.
 MUHSİN : Komşular ne der?
 AZİZ : Eşe dosta ne deriz sonra?
 MUHSİN : Sizin kuş nasıl diye soruyorlar...
 AZİZ : Vallahi verecek cevap bulamıyorum.
 ASLI : Ben diyorum ki...
 MUHSİN : Adını "Ölüm" koyalım.
 AZİZ : (Kedi yavrusu çağırır gibi) Ölüm,
 ölüm... gel pisi pisi... gel güzelim... ha-
 ni' miş Ölüm? Gel canım, gel güzelim...
 MUHSİN : Olmadı. Burada söz konusu olan bir saka
 kuşu...
 AZİZ : Eccc?
 MUHSİN : Eh, bir kuşu da pisi pisi diye çağıramayız
 elbet.
 ASLI : Çağırmasına çağırırsınız da, başkaları ge-
 lir o zaman.
 AZİZ : Başka bir isim bulmak gerekiyor öyley-
 se...
 ASLI : Çıcu koyalım...(Sessizlik)
 MUHSİN : Kuşun cinsiyetini bilmiyoruz.
 ASLI : Öyleyse olmaz.
 AZİZ : Ne demek istiyorsunuz yahu?
 MUHSİN : Öyleyse olmaz diyoruz... Bence komik,
 pırlıtlı, neşeli bir isim koyalım bu kuşa...
 AZİZ : Zaman kötü...
 MUHSİN : Hiç değilse kuşun ismi iyi olsun.
 AZİZ : Şarlo...
 ASLI : Ne güzel...
 MUHSİN : Daha önce kullanılmamış bir şey düşün-
 meliyiz.
 AZİZ : Ne kadar önce?
 MUHSİN : Parçalanmadan önce... ne bileyim, az ön-
 ce... çok önce... iyimserliğimizin ipliği
 pazara çıkmadan önce... nasıl konuşurduk,
 işte öyle. Kuş gelmeden önce...
 AZİZ : Pireyi deve yapmadan önce...

MUHSİN : Ya da tam tersi... ama önce... bu kuşun adını koymak gerekiyor.

ASLI : Canım içki içmek istiyor.

ENGİN : Herkese en çabuk servisi ben yapıyorum...

SEVDA : Bülbül!

AZİZ : Efendim...

SEVDA : Bülbül koyalım adını...

AZİZ : Saka kuşunun adını mı?

SEVDA : Evet...

AZİZ : İlkel bir tavır olur bu...

SEVDA : Olsuun... biz de ilkeliz... değil miyiz?

AZİZ : Canım öyle bile olsa, kuşlara buluşmamalı bu...

SEVDA : Neden?
(*Sessizlik. Engin'in sunduğu içkileri içerler. Kuş öter. Cik cik. Sahnenin yükü Muhsin, Aziz ve Aslı'nın üstündedir.*)

AZİZ : Donk!

MUHSİN : Ne?

AZİZ : Donk! Donk koyalım adını.

MUHSİN : Bir kuşa isim aramıyor... imiş. Burada donk dediler. Artıran yok mu...

ASLI : Dünk!

MUHSİN : Donk'a karşı Dünk önerildi... Evet, bekliyoruz.

AZİZ : Vooork!

MUHSİN : Eweet, Donk/Dünk derken Vooork'a gelmiş bulunuyoruz.

ASLI : Fışşşş!

AZİZ : Lângaaaa!

MUHSİN : Evei? Donk, Dünk, Vooork, Fışşş, Lângaaa... Yok mu artıran!?? (*Sessizlik*) Yokmuş. Kimse arttırmıyor artık. Herkes eksiltiyor, herkes azaltıyor... Kuşun ismi ne olacak peki?

ASLI : Harika koyalım.

MUHSİN : Nasıl?

ASLI : Harika!

AZİZ : Anlamıyorum, herkes anlar bunu... Daha boyutlu bir isim bulmak gerek.

MUHSİN : Aslı!

ASLI : Efendim?

MUHSİN : Sen değil... kuşun adını Aslı koyalım...

AZİZ : Neyin aslı?

MUHSİN : Her şeyin aslı... Asıl Aslı...

ASLI : Ben ne olacağım peki?

MUHSİN : Kuş olacaksın.

ASLI : (*Güler*) Olamam ki...

MUHSİN : Öyleyse salıverelim kuşu...

AZİZ : Harika! Salıverelim, defolup gitsin... kendi ismini kendi bulsun.

MUHSİN : Biz de rahat edelim.

ASLI : Her hâl-ü-kârda adını Aslı koyamayız...

MUHSİN : Nedenmiş o?

ASLI : Kuşun cinsiyetini bilmiyoruz.

MUHSİN : (*Güler*) Doğru yahu! İyi düşünmemiz gerekiyor galiba...

ASLI : İyice iyi düşünmeliyiz hem de.

MUHSİN : Bir kere de öyle yapmalıyız. Öyle bir isim bulmalıyız ki...

ASLI : Kimsenin gıkı çıkmasın...

AZİZ : Kuş!

ASLI : Ne?

AZİZ : Kuş.

MUHSİN : Nasıl yani?

AZİZ : Canım kuş işte! Bayağı kuş... Saka kuşu... Akbaba... Martı... Baykuş...

MUHSİN : Baykuş!

AZİZ : Efendim?

MUHSİN : Evet... Baykuş... Bay... kuş... Baykuş olsun adı...

ASLI : Baykuş... Saka kuşu... Baykuş... evet, evet... Baykuş olsun tabii.

MUHSİN : Memleketimizin en uykusuz ve babacan kuşu... tam bir orman mahstülü... Mahmur, bezgin, durağan görünüşünün altında inatçı, bilgin bir gezgin yatıyor... Gerçek bir kurbaga/fare celladı. Kimse ondan şüphelenmez. Hoşgörüyü karşılanır meclislerde. Sesini duyan olmaz, yüzünü gören olmaz, sözünü eden olmaz. Bütün suç Kafka'ya yüklenir. Baykuş, karanlığında seyir eder... ömrünü... ömrümüzü...

SEVDA : Ay, ömrürsün vallahi!

ASLI : Sen bir ömre bedelsin ilâhi!

MUHSİN : Küçük kuşumun adı Baykuş olmalı. Onu havasızlıkla uykusuzlukla, sigara ve alkol dumanyla besleyeceğiz.

AZİZ : Ali kuşa viski al!..

MUHSİN : Ölümle, umutsuzlukla, nefretle, yalanla büyüyeceğiz kuşumuzu.

AZİZ : Baba bana sustalı çakı al.

MUHSİN : Acılardan süzölmüş, yine de iyimsen bir kuş olacak bu. Yaralarımı yalamayı reddeden, alçaklardan uçan, alçakgönüllü bir kuş.

ENGİN : Canım, alt tarafı bir saka işte...

MUHSİN : Alt tarafı bir saka... Üst tarafı da, adı Baykuş olan bir küçük kuş olacak. Pusuya yatanların üstünde uçacak, hazır lop tetikleri durduracak, kasırgaları muştulayacak önceden... büyüyünce kasırğa olacak.

AZİZ : Denetimsiz bir kuş...

MUHSİN : Evet... denetimsiz bir baykuş, bir denizaltı kuşu olacak büyüyünce... Bir gece kuşu... Bir ölüm postacısı... Hayattan damıtılmış bir ağı. Kırgın bir mağara ağzı gibi uğuldayacak... kendi kendine... başucu-nuza konacak gölgesi... Gölgesi kendisinin, aslı'nın yüz misli olacak... eh, sizin de ödünüz kopacak... Malum ya, gölgelerden korkarsınız... oldum bittim korkarsınız gölgelerden...

SEVDA : Sakin ol... dün gece getirdiğimiz kuşa isim koyuyorduk yalnızca.

MUHSİN : (Bir an susarlığına içer/herkese bakar.) Tren kalkmadı yahu! Hava muhalefeti diyorlar, kanatlarımız buz tuttu, yola koyulamadık! Bir kuşa isim aramak mecburiyetinde kaldık.

NECİP : Düştünüz hevâ-yi aşk ile bir yaban âleme...

AZİZ : Hem de nasıl, hem de nasıl Nuri Bey...

NECİP : (Güler, kafesteki kuş öter) Artık bu küçük kuşun bile bir ismi var...

MUHSİN : Baykuş...

NECİP : Evet... Baykuş...

ENGİN : İçkileriniz baylar bayanlar...

MUHSİN : Çok içiyorum gibi geliyor bana...

AZİZ : Haklısın Muhsin... Onbeş yıldır ben de seninle aynı fikirdeyim...

MUHSİN : O kadar oldu mu? Onbeş yıl...

AZİZ : Tanrı, bu geçen zamanları nereye koyuyor acaba?

MUHSİN : Geçmiş Zamanlar Ambarına... Güzel Antalya...

AZİZ : Yeşil Bursa Mefruşat...

MUHSİN : Kahraman Maraş Meşrubat...

AZİZ : Gaziantep Kebap Evi...

MUHSİN : Gavur İzmir Büfesi...

AZİZ : Çok içiyorum gibi geliyor bana...

MUHSİN : Bana da öyle geliyor... Sabah oluyor, öğleye doğru, öğle derken öğleden sonra oluyor mu sana akşamüstü, canım akşamüstü, akşam gece filan bir de bakıyoruz gece yarısı, yarı gece, yarı insan sabaha karşı sabah oluyor... Yeniden başlıyoruz... Hep içiyorum. İçmesek duramayacağız sanki burarlarda. İçerek gıcır gıcır nedenler icad ediyoruz kalmak için... sonunda ne kalmış oluyoruz, ne de gitmiş... ikisinin ortasında bir yerde içip duruyoruz...

BERFİNAZ : Güreş güreş, Hacı Muhammed yine altıta...

MUHSİN : (Duygulanmıştır) Evet Berfinaz Teyze... işte böyle bir şey oluyoruz. Bize büyük altından, burun kıvrımından, göz ucundan, kulak arkasından gülümseniyor... Biz de vaziyetten istifade edip, bütün saçmalama tahvillerini ucuza kapattık. Ne yapsak gülümsüyorlar... Tatlı tatlı gülümsüyorlar. Aralarında anlayışlı bakışlarla sırtımızı sıvazlayanları bile çıkıyor. Biz de ha babam, de babam saçmalamaya çalışıyoruz. (Sessizlik) Pek başarılı olduğumuz söylenemez. 1

AZİZ : Pek başarısız olduğumuz da söylenemez.

ASLI : Karaciğerinizin eli kalem tutsaydı da, gerçekleri kaydetseydi.!

MUHSİN : Onu ortaikiye kadar okutabildik ablası. Hep okuldan kaçır, sinemaya giderdi. Biraz daha büyüyünce, sinemadan kaçıp meyhaneye gitmeye başladı. Bir tane karaciğer

AZIZ

MUHSİN

tabii, sokağa atamazdık. Doktor olsun; mühendis olsun, memlekete faydalı bir karaciğer olsun istiyorduk. Okumadı. Ne dediysen tersine gitti. Anası "bu karaciğerin hali ne olacak?" diye az mı gözyaşı döktü... Bir sinsî kaplan gibiydi deyyus... ne zaman ne bok yiyeceği bilinmez... durduğu yerde parlar... hop gider, oh deriz, hop bakarız geri gelmiş... gri elbisesiyle...
: (Aslı'ya) Beyim demek istiyor...(Kafasını gösterir) Beyin...

AZIZ

MUHSİN

: Ona en yakışan elbisesiyle... gri olanıyla gelirdi... sarhoş itoğlulit! Oturup Wolfgang Amadeus Mozart'ı anlatırdı. Başka işimiz yokmuş gibi dinlerdik. Salondaki Tebriz halısının üstüne sigarasının külünü düşürürdü. Ona belli etmeden temizlerdik. Görürse kızar, söylemediğini bırakmazdı. Dünyanın en çok içki içen gri elbiseli karaciğeri...

: Kestaneci Yunus'u hatırlıyor musun?
: Nasıl hatırlamam, karaciğerimin en yakın dostuydu... Jandarma Yunus... Karaciğerim, Yunus ve ben perşembe akşamları içmelere giderdik. Mangalı, kömürleri, maşayı, kestaneleri taksi durağının helasının arkasına saklardık. Ver elini Birel Lokantası... Çoban salatası, beyaz peynir, arnavut ciğeri... karaciğerim pek sevmezdi arnavut ciğerini... Yunus'la ben yerdik... Meyhanenin sahibi Cahit Abi her akşam aynı espiyri yapardı: "Bir elin nesi var? İki elin sesi var!" Böyle söyleyip gülerdi... herkes de onunla beraber gülerdi. Yunus da gülerdi... sonraları ben de gülmeye başladım... Karaciğerim gülmezdi... pek ciddiydi... durmadan içerdi... beni içkiye karaciğerim alıstırdı bir bakıma...

ASLI

MUHSİN

: Yeter Muhsin...!
: Yetmez sevgili Aslı... Hiçbir şey yetmiyordu bize... Her şey eksik, her şey bir numara küçük, her şey karton, her şey tek boyutlu ulaşıyordu bize... Biz dedimse... bana... Yunus'a... karaciğrime...

Oğuz'a... filan.

BERFİNAZ
MUHSİN

: Nerede kaldı bu çocuk?
: Çok ileride kaldı! Hayatı Karagözlü bir Hacivat gibi yaşayanların çokook ilerisinde. (Oynar.) Kestaneci Yunus gelmiş./ Kerhaneci Deyyus mu dediniz?

ASLI
MUHSİN

: Yeter Muhsin!
: Karaciğerimin midesi bulanıyordu bu durumdan! Hiçbir şeye inanmamaya başlamıştı. Eh, insanları sevmeye çalışan bir ciğer için kolay değildi vaziyet! El yordamıyla, içgüdü denilen başıbozuk inatçılıkla, körlüğe yakın miyobuyla oyunu izlemeye çabalıyordu... El yordamıyla...

AZIZ
MUHSİN

: Yeter...
: Yetmez! Geçmiş Zamanlar Ambarı/ Muhasebe Müdürlüğü'ne tayin ettim kendimi. Anlatamazsam öleceğim! Her şeyi hatırladığımı anlatmalıyım hiç değilse...

ASLI

: Canım içki içmek istiyor. (Sessizlik) İşte böyle olduk. (Muhsin'e) Ölümü öp, doğruyu söyle...!

MUHSİN

: (Oynar) Vallahi de olmaz, billahi de olmaz! Daha çok erken canım, şöyle bir güzel tadını çıkaralım...

SEVDA
MUHSİN

: Neyin tadını?
: Yabancılaşmamızın?

AZIZ
MUHSİN

: Sonra aşure yeriz.
: Elbette... Puf böreklerinden sonra. (Gürültüler duyulur.)

NECİP
MUHSİN

: Bu gürültü de neyin nesi?
: (Pencerenin önündedir) Hora tepiyorlar karşı tepelerde...

NECİP
MUHSİN

: Karşı tepelerde mi?
: Evet... pencereden görünüyor...

NECİP
MUHSİN

: Hora tepenler mi?
: Hayır. Karşı tepeler...

NECİP

: Olur şey değil... sanki üstümüzden geliyor sesleri. (Sessizlik)

ENGİN
SEVDA

: Ben biraz çıkıp yürüyeceğim...
: Ben de geleyim seninle. Temiz havayı özledim.

ENGİN

: Dışarıdan bir şey lazım mı? Nasıl olsa açık bir büfe buluruz.

AZİZ : Hindistan cevizi getirin... bir de üç dört şişe votka...

BERFİNAZ : Beni de alın... beni de götürün ne olur...

SEVDA : Elbet...

BERFİNAZ : Yürümek istiyorum.
(Engin, Sevda ve Berfinaz sokağa çıkmaya hazırlanırken: Muhsin pencerenin önünde kalır, dışarıya bakar. Necip kanepede oturur ve içer. Aziz paltoları tutar ve gülümser. Aslı sahnenin kıyasına gelir. Elinde konyak bardağı. Hüzünlü/acıklı/dağınık/sinirli/güzel ve biraz çakır keyiftir. Seyirciye doğru/kendiyle konuşur.)

ASLI : İşte böyle. Bir yere tıkdık ve orada kaldık. Durmadan içiyoruz. Scott Fitzgerald'ın kahramanları gibiyiz. Bazı kahramanları gibi... Bu "kahraman" sözcüğüne de baylıyorum. Mikroskopun altında herkes kahramandır. Herkes kınımlar durur. Durmadan kınımlar... durur... herkes. Kahraman... (Keman sesi)

AZİZ : Kimseyi kurtarmak değildi niyetim.

MUHSİN : Ha?

AZİZ : Kimseyi kurtarmaya çalışmıyordum.

ASLI : Neden söz ediyorsun Aziz?

AZİZ : Kimseyi kurtarmak değildi niyetim... Yaralarımızı yalamak için kapımı açmadım size... Yüreğimi bir kabak gibi... bir kabak çiçeği gibi açarak sokuldum size... Bir hayalet gibi... Bağışlanmış ve iyi niyetli.

ASLI : Saçmalıyorsun.

AZİZ : Hüzünlü çünkü yalnız bir hortlak gibi sığındım sizlere! Ancak sürekli bir ilginin, katıksız bir sevginin iyileştireceği muzdarip bir ruh olarak...

ASLI : İyileştirmek...

MUHSİN : Genel anlamda "iyileşmek" değil. Kurtulmak anlamında kullanıyor...

AZİZ : Bence kurtulmak, durumun aydınlanması demek...tir. Böyle, bizim yaptığımız gibi hayatla ölüm arasında, sevgiyle kayıtsızlık arasında, soluk benizli ve miyop kızılderililer gibi dolaşmakla kurtulmuyor insan. Ma-

NECİP : Şairane!

AZİZ : Evet, evet... ama her hayat belirtisi şairseldir aslında.

ASLI : Aslında...

AZİZ : Efendim?

ASLI : Annem pek sevmediği kişiler için kullanır bu kelimeyi: "Aslında iyi insandır..." "Aslında namuslu adamdır..." "Aslında yüreği temizdir..."

AZİZ : Anlamıyorsun!

ASLI : Anlat öyleyse!

AZİZ : Yıllar oldu görüşmeyeli...

ASLI : Neyi değiştirir bu? Zaman kazanmak mı amacın?

NECİP : Niyeliniz nedir Aziz Bey?

AZİZ : Bilemiyorum... ama kimseleri kurtarmak değildi niyetim... Yaralarımızı yalamak için gelmiyordum size... Aklımı bir kabak çiçeği gibi açarak sığırmı gibi yapıyordum. Sizlere. Bir hayalet gibi... Yalnız bırakılmış ve hüzünlü bir hortlak gibi. Ancak sürekli bir sevgiyle, katıksız bir ilginin kurtarabileceği muzdarip bir ruh!

ASLI : Kurtulmak!?!

AZİZ : Hayır, sizin anladığımız anlamda değil!

NECİP : Türkçe konuşun lütfen.

AZİZ : Bence... bence kurtulmak... durumun aydınlanması demek... Yani demek istiyorum ki, böyle hayatla ölüm arasında, sevgiyle sevgisizlik arasında dolaşmak istemiyorum.

NECİP : Kim ister zaten?

AZİZ : Mazi kalbimizde bir yara olmasındı. Ona elbette gereken değeri verelimdi ama bu arada şimdiki zaman arada kaynayıp gitmesindi.

NECİP : Türkçe konuşalım!

AZİZ : Sonra her şey berbat olacaktı, anlatabiliyor muydum, işte böyleydi...

MUHSİN : Gerçek bir şövalye, onur meselesi yapı-

AZİZ : çağk kavgaları da özenle seçerdi.
: (Güler. Muhsin'e bakar. Asli'ya, Necip'e bakar.) Bu cümleyi o zamanlar okuduğum bir macera romanından çalmıştım. Kanıtlanmıştı bu. Ben böyleydım... bütün iç ve dış etkilere kapım açıktı. Bir de üstüne üstlük açık olup pencereleri de açık bırakmıştım. Cereyan oluyordu. Kurander! Rüzgâr içimizde "vuuu, vuuu" diye esiyor, kristal avizeleri, tahta pervazları, goblenleri, marokenleri, porselenleri, sedefleri, firuzeleri sallıyordu... Pancurlar çarpıyor, tozlar dökülüyordu. Kaç zamandır rüyalarımın giren o büyük bahar temizliği... hep erteleniyordu...

ASLI : Aziz... yeter artık...
AZİZ : Her kelimenin ilk kez duru bir gerçeklikle söyleneceği... sahici insanların sahici toplantısı... ileri bir tarihe almıyordu.

MUHSİN : Bazı ender rastlantıların dışında...
AZİZ : Düzmece kuralların geçerli kıldığı ucuz oyunların tozu dumanı içinde kalıyorduk. Yapayalnız kalıyorduk. (Gülümser) Yapayalnız... Herkes de bundan şikayetçi ikiyüz küsur yıldır...!

MUHSİN : Paylaşamadık bir türlü...
ASLI : Neyi paylaşamadınız?
AZİZ : Hiçbir şeyi. Paylaşmak fiili ortalıktan kaldırılıp, tavanarasına taşınmıştı... Orada... yırtık bir şemsiyeyle deri ciltli kitapların arasında, ceviz masayla bozuk dikiş makinasının ardında yerini almıştı paylaşmak.

ASLI : Anlamıyorum...
AZİZ : Sevişmelerimiz bile ayrı-ayrı olup bitiyordu. Sevgili Ash!
ASLI : Yorgunduk, yaralıydık, aklımız karıştıktı, vakit az gibiydi...
AZİZ : Vaktimiz!
ASLI : Sen de dinlenmeyi, soluk almayı, açılmayı istemiyordun ama...
AZİZ : İstemiyordum... Bezginlik, güncellik ve bunlara rağmen ilerleyen zaman, seni yepyeni deritlerden koruyordu... bir bakıma...

ASLI : Eskilerinle "idare" ediyordun.
AZİZ : Mümkündür Asli... şimdi de içmek istiyorum.

MUHSİN : (İçini çeker. Sevecen) Ben yaparım servisi...
ASLI : Evet, eskilerinle idare ediyordum. İstrabına hürmet bekliyordun.
AZİZ : İstrabıma hürmet... bekliyordum.
ASLI : Gele gele, yüksek sesle düşünen hassas bir eski zaman kuşu gibi, ben geliyordum. Balkonun kenarına konuyordum. Sessizce bakıyordum sana.
AZİZ : Bakmıyordun!
ASLI : Bakıyordum! Boyuma göre fazla küçük kanatlarım/eğri ve turuncu bir gagam vardı Siyahtım.

AZİZ : (Gülerek) Garip bir kuştun!
ASLI : Garip bir kuştum. Benden korkmuyordun balkonun kenarındaydım ne de olsa, alışmıştın bana. Tanıdıklarının böyle bir kuşu yoktu.

NECİP : Asli Hanım... rica ederim...
AZİZ : Sus be...!
MUHSİN : (Necip'e) Susunuz lütfen. Sizin bu sahne de repliğiniz yok.
NECİP : Nasıl yani?
MUHSİN : (Güler) Yani burada aksesuar olarak bulunuyorsunuz.

NECİP : Anlamıyorum.
ASLI : Garip bir kuştum. Benden korkmuyordun. Balkonunun kenarına konuyordum. Eh, ne de olsa alışmıştın, bana.

AZİZ : Tanıdıklarımın böyle bir kuşu yoktu.
ASLI : Durmadan ötmeye ve acıklı sesler çıkarmaya başladığım zaman...
AZİZ : Balkonun kapısını kapatıp, perdesini çekiyordum...
ASLI : İşte o zaman... şehrin üzerinde geniş daireler çiziyordum. Öptüğüm zaman kurbağa olacak bir prens arıyordum... masaldaki gibi...
MUHSİN : O masal öyle değildi.
ASLI : Bir iki serçe /bir karga /bir kırlangıçla

MUHSİN
ASLI

dost olmuştum. Limanda demir atmış gemilerin direklerine konup uyukluyorduk.
: Konuş... konuş. Açılırsın.
: İşte böyle canım... İşte böyle. Kimselerin umrunda değildi.

AZİZ
ASLI

: Seni yitirdiğim zaman...
: Balkonun kapısını kapatıp, perdesini çektiğin zaman... senin de umrunda değildi. (Sessizlik) Sıkıcı ve güdük bir gerçekçilik adına karşı çıkıyordun bana. Uçuş belgemizi soruyordun... ruhsatımızı filan. İniş ya da kalkış izni alıp almadığımızı, gerekli yakıtı hangi hava limanından sağladığımızı, hangi hava yollarına bağlı olduğumuzu, yolcu listemizi, hostelerin medeni hallerini filan soruyordun. Aldığın yanıtları not ediyordun. Nerede bakım görüyorduk, mürettebat iyi eğitilmiş miydi, kontrol kuleleriyle çatışmalarımızın esas nedni neydi?

AZİZ
ASLI

: Aslı... sevgilim...
: İşte bunu hiç anlayamıyordum. Pervaneli halimize bakıp bizi küçümsüyordun. Bizim cins kuşları küçümsüyordun... Sevgilim filan diyerek...

AZİZ
ASLI

: Seni yitirdiğim zaman...
: Bizi kazandığın zaman olmadı ki yitiresin... Bizim cins kuşlar, çoktaaan kaldırılmıştı seferlerden. Yerimize daha büyük, daha hızlı, daha konforlu kuşlar konmuştu. Bizim havayolları tümüyle demode olmuştu. Gülünc ve sevimliydik.

MUHSİN
ASLI

: Aslı... yeter artık...
: Atlantığı geçen atalarımıza benziyorduk ama onlar da şimdi müzelerde ikamet ediyorlardı.

AZİZ
ASLI

: Seni yitirdiğim zaman...
: Beni yitirdiğin zaman diye bir zaman yoktu. Sen öyle zannediyordun. Biz... biz... hızlı, gürlütlü, kocaman kuşların arasında... uçuyorduk...

MUHSİN
ASLI

: Ortaçağ Havayolları!
: Evet... manzaraya şiirsel unsur olarak katılıyorduk. İyiymi/hoştu ama bizimle uçulmazdı... o kadar da değildi. Her şeyin bir

NECİP

haddi vardı... şiir dedikse o kadar demedikdi... olur iş değildi...
: Olur iş değil!

(Kapı çalınır. Keman sesi. Sessizlik. Kuş öter. Muhsin kapıyı açar. Berfinaz, Sevda ve Engin girerler. Engin' in elinde kocaman bir Çin vazosu vardır. Sevda üç-beş şişeyi yüklenmiştir.)

MUHSİN
BERFİNAZ
MUHSİN
BERFİNAZ
AZİZ
ENGİN

: Olur iş değil...
: Yolda bir küp bulduk...
: Olur şey değil...
: İçi boş çıktı maalesef...
: Boş bir küp...
: Bir Çin vazosu! (Sahnenin ortasına bırakır.)

MUHSİN
NECİP

: Moğol vazosuna da benziyor.
: Efendim?

AZİZ

: Ya da Hitit yapımı...

SEVDA

: Bir Çin işi vazoyla karşı karşıyasınız!

MUHSİN

: Olur şey mi bu?

SEVDA

: Ming...

BERFİNAZ

: Efendim?

MUHSİN

: Sana söylemediler Berfinaz Teyze...
Ming, vazonun ismi...

BERFİNAZ

: Aaa, üstürme iyilik sağlık! Vazonun da adı mı olurmuş?

ENGİNİ

: Bu meseleyi içerek tartışalım diyorum...

AZİZ

: Başka türlü tartışamayız zaten...

NECİP

: Neyi?

MUHSİN

: Vazonun ve bilumum teferruatın adını!
(Aziz iki eliyle Necip'e "Oh olsun" çeker. Çocukça. Necip ne yapacağını şaşırır. Aslı'ya bakar. Aslı iki elini iki yana açar. "N'apayım?" bakışını. Necip çevresine bakar. Tutunacak bir şey arar, Berfinaz...)

BERFİNAZ

: (Teselli eder) Siz çocuklara bakmayın... onlar böyledir işte... Bir bakarsınız kapıya pencereye isim koymuşlar... anlamazsınız... Bir Necati versene derler insana... apışıp kalırsınız... Osman'ı oradan kaldır, büfenin üstüne koy derler... ödünüz kopar... Bu kadarla kalsalar iyi... bir de durup dururken, eşyaya verdikleri isimleri geri alırlar... değişirip tepetaklak ederler

onları... hani tam alışır gibi olmuşuzdur: Kırk yıllık koltuğun ismi inek salıncağı olmak üzeredir. Derken efendimi çağırayım, bir de bakarsınız koltuğa "koltuk" diyorlar... Üstüne üstlük size gütiyorlar, ona "inek salıncağı" dediniz diye... Onlar böyledir Necip Bey, önce silahları icat ederler... sonra... sonra vururlar insanı...
MUHSİN : Berfinaz kızım! Kendini ve kendinle beraber haddini aştım... Artık...
AZİZ : Seni ben bile kurtaramam.
NECİP : Rica ederim!
MUHSİN : *(Necip' i taklit eder)* Aziz Bey! Rica ederim. Girit adasında dünyaya gelmiş/ kölelikten/cariyeliklerden/derken... efendime söyleyeyim Johann Strauss valsterinden damıtılmış, bir de bakmış/mürebbiye olmuş ve kendi iradesine karşı ihtiyarlanmış bir kontese böyle davranmamız... rica ederim.
AZİZ : *(Necip' e)* Yahu sen gerçekten aptal bir avukatım galiba...
ASLI : Aziz!
AZİZ : Rica ederim Aziz... Yapma! Ayıp... kayıp... Aziz...utan... düşün...
SEVDA : Canım içmek istiyor...
MUHSİN : Neden acaba...
NECİP : "İçkiye benzer bir şey var bu havalar da..."
AZİZ : Ooo...!
SEVDA : Bir konyak örneğin...
NECİP : Muhsin, herkesin içkisini tazele... Oturalım... Size bir masal anlatacağım...
ASLI : Ne güzel...
AZİZ : *(Kuşku)* Ne masalı?
NECİP : Oyuncuların Masalı'mı...
AZİZ : Hiç duymadım bunu...
NECİP : Mümkündür Aziz... Yaklaşık ikibin yıl önce yazılmış bir masal...
AZİZ : Sen nereden biliyorsun peki?
NECİP : Gençliğimde meraklıydım... masallara... söylencelere...
AZİZ : Seni, taşra kasabalarımın tozlu kütüphanede

NECİP

lerinde "inceleme" yaparken görür gibi oluyorum!
 : *(Gülümser)* Saygısızlık etme. Oyuncuların Masalı'nı Muş'ta yedeksabay ilköğretmenlik yaparken buldum. Süryanice yazılmış bir metin... Çeviriyi yapan belli değildi...

(Muhsin içkiyi dağıtır. Herkes oturur. Necip'e bakarlar. Necip, yere bakar. Düşünceli, neredeyse üzgündür. Konuşması beklenir. Konuşmaz. Öylece susar bir süre, sonra gözlerini tavana çevirir.)

NECİP

: Gothlar Kralı Igorius... başkent Oxrinthe'de büyük bir şenlik düzenliyordu... Herkesin çağrıldığı bir festival... Bir... bir cümbüş. Müzik hiç durmayacak, dans hiç durmayacak, şarap... hele şarap hiç mi hiç durmayacaktı... Sevişmek cinsel danslar kıyafetinde özgür bırakılmıştı...

BERFINAZ

: Vur pallasın, çal oynasın...

NECİP

: İşte, onun gibi bir şeydi Kral Igorius'un bayramı... Saray halkı açıldı... Oyunlar oynanıyordu... Kral halkıyla beraber yiyip içip seyir ediyordu...

BERFINAZ

: Ne güzel, ne güzel...

NECİP

: Oyuncular, halkı ve kralı aynı anda eğlendirmek için ellerine geçen bu bulunmaz fırsatı iyice kullanmaya karar verdiler. Hristiyan törelerini, kiliseyi ve Aziz'leri anlatan bir oyun kurdular aralarında. Bir komedi... emprovize nasıl denir, irticalen oynayacaklardı ve herkes eğlenecekti... Önce sahneye bir kilise kurdular... Bir haç getirdiler... dekor olarak... bir kürsü... Çok komikti her şey... Dekor bile...

SEVDA

: Ay, tıpkı Fellini filmleri gibi...

NECİP

: İşte onun gibi bir şey... Oyuncular rolleri aralarında paylaştılar. Biri piskopos oldu, öbürü papaz, bir başkası papaz çömezi, biri ilahici filan... Hristiyanlar rolü de halka verilmişti...

ENGİN

: Harika! Modern tiyatromun başlangıcı...

NECİP

: Onun gibi bir şey... Seyirciler hem seyir-

ci, hem de Hıristiyan rolündeydiler. Oyun, piskopos rolündeki Piskopos Glaukos'un piskoposluk tahtına çıkması ile başladı.

MUHSİN : Bir dakika... burası pek anlaşılıyor... çok piskopos var...

BERFİNAZ : Sus canım... Ne güzel anlatıyor Necip Bey... Sanki kendisi de oradaymış da, o günleri yaşamış gibi...

NECİP : Teşekkür ederim... Evet... neredeydik? Piskopos Glaukos tahtına oturmuştu ve Hıristiyanları canlandıran halk ondan gerçek inancı nasıl yakalayacaklarını soruyordu.

AZİZ : Rozet gibi...

NECİP : Efendim?

AZİZ : Piskopos rolündeki bu Glaukos denilen adama, halk rolündeki Hıristiyanlar "gerçek inanç"ı soruyorlar, değil mi?

NECİP : Evet?

AZİZ : İyi ya işte... devam edin.

NECİP : Glaukos hemen yanıtlamıyor onları... Ya da yanıtlamıyor...

AZİZ : Öyle ya... öyle 'arnut piş/ağzıma düş' yoktu o zamanlar...

MUHSİN : O zamanlar?

AZİZ : İkinin yıl kadar önce...

NECİP : İşte onun gibi bir şey... Glaukos cevap vermiyor... Önce ayın olacaktır... Şarkılar... ve oyun havaları...

AZİZ : Başlıyor. İlahici ve papaz çömezi, koro eşliğinde beraber ve solo şarkılar okuyorlar. Sonra...

MUHSİN : Sonra naklen yayın başlıyor!

AZİZ : İsa soldan kayıyor.

MUHSİN : Ortalarsa tehlikeli olabilir. Çalınımı attı...

AZİZ : Komer!

NECİP : (Ayğa kalkar) Hayır! Glaukos kürsiye çıkıyor işte... çıktı... Aziz Matheu'dan bir parça okuyup yerine oturuyor. O okurken cambazlar, perendebazlar, ateşbazlar, efendime söyleyeyim, dansözler, dansörler ve hatta halk, kıvrak dansları icra ediyorlar...

BERFİNAZ : Ne güzel, ne güzel...

NECİP : İşte işler burada karışıyor...

MUHSİN : Nasıl yani?

AZİZ : Yine mi Yeni Gine Yani?

NECİP : Oyuncular oyunu 'ciddiye' almaya başlıyorlar... Herkes gülerken filan, onlar oynadıklarını gerçekten yaşamaya başlıyorlar... Biçim gülünç olabilir... Onlar... oynayanlar Glaukos'un özünü yani rolünü ciddiye alıyorlar...

SEVDA : Marlon...

AZİZ : Kes sesini be! (Necip'e) Eee, sonra ne oluyor?

NECİP : Vaftiz olmak istiyorlar...

MUHSİN : Kimler?

NECİP : Onlar... Yani oyuncular... Sahnede... sahne dışında yasaklanmış olan Hıristiyanlığım...

AZİZ : Üstelik herkes gülerken...

NECİP : Evet, evet... çoğunluk gülmekten yerlere yatarken... başroldeki Glaukos altı kişiyi vaftiz ediyor... Oyun ne de olsa... her şey mümkün.

BERFİNAZ : Ne güzel, ne güzel...

NECİP : Sonra azizlerin çektikleriyle alay edilecek sahne geliyor... Mahkeme yeri, putlar, kürsü, tütsü filan hepsi hazır sahnede... Seçilen yarığıklar, halk rolündeki halktan güvenoyu alıyor...

ASLI : Herkes Hıristiyanları ele vereceğini söylüyor...

NECİP : Siz bu oyunu daha önce gördünüz mü?

ASLI : Hayır, daha "sonra" gördüm sanırım...

NECİP : Öyle bile olsa, oynadığı sanılan oyunun gerçek olduğunu biliyorsunuz.

ASLI : Herkes Hıristiyanları ele vereceğini söylüyor...du. Bu kadarını biliyorum... Bir de... oyuncular alay etmiyor, oyun oynamıyorlardı...

NECİP : İşte, bu anlaşıldığı zaman, vaziyet vahimleşiyor...

AZİZ : İsa ceza sahasında düşürülüyor... Penaltı verilmiyor...

MUHSİN : Hakem devam edin diyor... O pozisyon zaten ofsayıtı...

NECİP : Oyuncular sorguya çekiliyorlar.
 AZİZ : Yavaş yavaş...
 NECİP : Bazıları "şaka yaptık" diyorlar... "Oyun oynuyorduk yahu"...

AZİZ : Kimlerin bazıları?
 NECİP : Oyuncuların bazıları canım!
 BERFİNAZ : Bunda anlaşılacak ne var?
 NECİP : Bazıları da direniyorlar... Yani oyuncuların bazıları... oyunu ciddiye almakta... yani sahnede vaftiz olmalarına rağmen Hıristiyan gibi davranmakta direniyorlar... Gerçek hayatta.

AZİZ : Olur şey değil!
 NECİP : Ama oluyor işte... Şaka maka derken ka-ka oluyor vaziyet...

BERFİNAZ : Ne güzel, ne güzel...
 NECİP : Olup biteni ciddiye almayan "öteki" oyuncular, yetkilileri haberdar etmeye gidiyorlar topluca... Sahne arkasına.

ASLI : Birinci bölümün sonu...
 NECİP : Siz bu oyunu daha önce gördünüz mü?
 ASLI : Hayır, biz bu oyunu daha önce görmedik... Sezgilerimizle idare ediyoruz şimdilik. Yaşamışız, görmüşüz, biliyoruz GİBL yapıyoruz...

AZİZ : Olur şey değil!
 MUHSİN : İçkileri yenilemem gerekiyor galiba...
 NECİP : Bekleyeceğim...
 ASLI : Baykuş'un yemini, suyunu tazelemek gerekiyor...

NECİP : Onu da beklerim...
 ASLI : Siz anlatın Nedim Bey... Siz anlatın...
 AZİZ : Evet... Glaukos, Alkibiades, Igorius filan deyin... Siz anlatın...

NECİP : Necip Bey... Necip...
 MUHSİN : Votka...
 NECİP : Sağ ol Muhsin...
 MUHSİN : Rica ederim amcacığım... vazifemiz...
 NECİP : Oyunu oyun olarak kabullenenler, öbürkileri yani oyun esnasında rol icabı vaftiz olup sahidan Hıristiyan olanları krala ihbar ediyorlar...dı...

BERFİNAZ : Evet tam orada kalmıştık, sonra... sonra ne olmuş...

NECİP | Ne olacak canım, kral oyuncularını çağırması nasihat etmiş, biraz kulaklarını çekmiş, korku dağları bekler demiş. Gözdağı vermiş onlara. Bozgunculuk etmeyin yoksa karışmam demiş...

ASLI : (Kendi kendine) Korku dağları beklerken...

AZİZ : ... bizler de korkuyu bekliyorduk odalar da...

NECİP : Efendim? Anlamadım...
 AZİZ : Ha? Bir şey değil canım, siz devam edin...

NECİP : Glaukos, inanan arkadaşlarını savunur... Oyunun, oyuncuların ve oyun dışının elebaşısıdır... Krala karşı çıkar anlayacağınız... Kral onlara bu çılgınlıktan vazgeçerlerse büyük paralar vereceğini söyler... : Ne kadar?
 NECİP : Ne demek ne kadar?
 MUHSİN : Kaç para teklif ediyor kral?
 NECİP : Ne bileyim Muhsin... hem ne önemi var bunun! Zaten Flaukos ve arkadaşları reddetmişler bu teklifi... Bunun üzerine kral bütün oyuncuların tutuklanıp bir hücreye kapatılmalarını buyurmuş...
 AZİZ : Bütün oyuncuların mı?
 NECİP : Evet, inanan/inanmayan ne kadar oyuncu varsa ikinci bir emre kadar içecek ve yiyecek bir şey verilmeden hücreye konulmuş.
 MUHSİN : Yiyecek neyse de "içecek" bir şey olmaması fena... |
 (Aziz hariç herkes güler bu espriyeye... Kadeler kalkar. Necip artık iyice bir masal babası gibi, keyfini çıkartarak anlatır Oyuncular Masalını.)

NECİP : Glaukos ve arkadaşları hücrede dua ederken birdenbire içeriye ışık dolar. Bir melek tepelerinde süzülür, onlara korkmalarını söyler. Sonra onlara nar dağıtır...
 MUHSİN : Ne dağıtır ne?
 NECİP : Nar canım, bildiğimiz nar işte... meyva.
 MUHSİN : Haa, o nar! Nart!
 NECİP : Vaftiz olanlara iki nar, vaftiz olmayanlara bir nar verir. Bu ayrımlı davranış üstüne...

MUHSİN : Kavga çıkar!
NECİP : Yok yahu, neden çıksın... Vafiz olmayanlar da vafiz olmak isterler...
MUHSİN : Aradaki bir narlık maaş farklarını almak için...
NECİP : İnanmayı seçtikleri için!
BERFİNAZ : A benim akılsız oğlum, ne güzel anlatıyor işte, dinle de bir şeyler kapmaya bak bari... hadi kalk, bana bir kadehcik rakı getir bakalım.
NECİP : Bir süre sonra Kral Igorius, oyuncuların şeytanların ulduğu Bağırtilar Sokağı'ndan geçirilmelerini buyurur. Glaukos ve arkadaşları cılcı, hep beraber Sayılar Kitabını okurlar... Şeytanlar yas tutar... Derken yer yarılr... dört kafalı, ağızlarından ve gözlerinden ateş saçan bir ejderha çıkar ortaya... Bunun üzerine dört bin kişi daha imanlanlara katılır...
MUHSİN : Anlayamadım burasını...
NECİP : Hıristiyan olurlar... Kral hepsini yargılamadan öldürtür...
ASLI : Dört bin kişi...
NECİP : Oyuncuları ve bilhassa Glaukos'u yine tatlılıkla tavlamaı dener...
MUHSİN : Bu kral, oyuncularından korkuyor diyorun ben...
ENGİN : Tarihsel açıdan yadsınması olanaksız bir toplum-bilim...
MUHSİN : Tamam tamam... Kes şimdi...
NECİP : Glaukos ve arkadaşları inandıklarından dönmezler bir türlü... Kral onları Zeus, Apollon, Hermes ve Artemis'in cezalarıyla korkutmak ister...
BERFİNAZ : Onlar da kim?
MUHSİN : Kainatspor İdare Meclisi üyeleri...
NECİP : Tanılar...
BERFİNAZ : Tövbe tövbe...
NECİP : Eski zaman tanrıları... Yunan tanrıları...
BERFİNAZ : Onları denize dökmedik mi canım?
AZİZ : (Herkesle rağmen gülmemiştir. Necip'e) Siz devam edin anlatmaya...(Gider içkisini yeniler. Herkesle bakar birer birer. Necip

biraz düşünür, votkasından bir yudum içer.)
NECİP : Oyuncular gülerler Igorius'a... Hiçbir şey...
MUHSİN : Hiçbir şey?
NECİP : Hiç-bir-şey geriye döndüremez onları...
MUHSİN : Yani krala "Haydi canım, sen git kumda oyna da/Kıçına çöp batmasın" filan mı diyorlar.
NECİP : (Güler) Eh, işte onun gibi bir şey...
MUHSİN : (Oynar) Biz ne krallar gördük ulan Igorius, ne kraliçeler... Sen kim oluyorsun, kendini ne sanıyorsun ha? Densiz şişko! Efendimizin seni bile bağışlayacağını bilmesem, seni hapisanemizden dışarı atardım şu dakika!
NECİP : Harika!
MUHSİN : (Oyununu sürdürür) Biz öyle üç beş tanrı bozuntusundan korkup yolumuzdan döner miyiz sanıyorsun ki hiç efendi? Senin karında kim var biliyor musun? Bir telefonla Doğu'ya sürdürürüm ulan seni! Sen kim oluyorsun bana ceza yazacak? Kırmızı ışıkmuş! Ulan bize de mi kırmızı ışık, bize de mi yönetmelik ha?
NECİP : (Herkesle beraber güler) Hop, hoop... Muhsin Bey evladım, izin verirse konuyu dağıtmayalım, masalımı anlatayım... Ne diyorduk?
BERFİNAZ : Oyuncular kral'a karşı geliyorlardı.
NECİP : Bunun üzerine kral oyunculara üç günlük bir süre tanır... Kentin en güzel, en alımlı fahişelerini yanlarına yollar... Yiyecek ve... içeceklerle boğar oyuncuları... Bir müzisyen bile vardır... Harp çalar durmaksızın... tutkularını kıskırtmak için. Şarkı söyler, harp çalar şarkıcı Kanon... Ama kralın bu tasarısı da suya düşer. Önce orospularla şarkıcı Kanon, sonra gardiyanlar, derken soylular, şehrin ileri gelenleri, yüksek devlet görevlileri, krallık kolcuları filan hep beraber, cümbür cemaat oyunculara katılırlar.
BERFİNAZ : Ne güzel, ne güzel...

NECİP : Hepsî Hıristıyanlığı kabul eder... Kral en sadık ve en güçlü kırk adamını fahişelerin, yani eski fahişelerin ırzına geçsinler diye hapishaneye gönderir...

MUHSİN : ... se de...

NECİP : Önerilerine bir ateş bulutu çıkar, adamların hepsi kör olur.

BERFİNAZ : Vah vah vah!

NECİP : İnanmaya başladıkları zaman açılacaktır gözleri ancak.

BERFİNAZ : Kime?

MUHSİN : Masalın en heyecanlı yerine...

NECİP : Kral artık bir seçim yapmak zorundadır. Ya inancın yayılmasına göz yumacak... ya da... topunu birden ezecektir...

MUHSİN : Ya herru/Ya merru...!

NECİP : İşte, onun gibi bir şey... İkinci yolu seçer...

MUHSİN : Elbet...

NECİP : Önce fahişelere gönderdiği kırk adamın kafasını kestirir... Mezarlarında bir iki günde kırk çam ağacı, kırk incir ağacı biter...

MUHSİN : Çam mı, incir mi karar verelim...

NECİP : Hem çam, ayrıca incir de...

MUHSİN : Yani cem'an seksen ağaç...

NECİP : Evet!

MUHSİN : Kırk mezarın üstünde?

NECİP : Evet!

MUHSİN : Bir iki günde?

NECİP : Evet!

BERFİNAZ : Sen büyüksün yarabbim!

MUHSİN : Sonra?

NECİP : *(Derin bir soluk alır)* Sonra sıra devlet görevlilerine, senatörlere, cellatlara gelir. İnanan, Glaukos'a katılan herkesin kafası kesilir. Fahişeler de kurtulamaz. Kral onlar için özel bir mezar yaptırtmıştır. *(Sessizlik. Bir an. Oyunun başındaki ke-man bir duyulur, yiter. Baykuş'un güzel cıvıltısı. Aziz kendine bir içki huzurlar. Ash pencereye gider. Sırtını seyirciye dönmüştür. Necip düşünceli üzgün/neredeysse bil-gedir.)*

NECİP : En sonunda... oyunculara gelir sıra...

SEVDA : Onlara bir şey olmasın!

NECİP : Onların da kafaları kesilir. Birer birer öderler... inancın bedelini.

MUHSİN : Ya da inancın bedelini?

NECİP : Öyle ya... ya da inancın bedelini... başlarıyla... Sonra Glaukos'a benzeyen bir bulut gelir... Gök gürültüsü, yıldırım, yağın, dolu, sağnak arasında bir bulut iner ölümlerin üstüne... alıp götürür onları...

SEVDA : Nereye... nereye götürür?

NECİP : Kimse bilmez bunu... Yerc mi götürürler, göge mi...?

AZİZ : Başladıkları noktaya mı yoksa?

NECİP : Kimse bilmez bunu...

SEVDA : *(Sessizlikten sonra)* Sonra? Sonra ne olmuş peki?

NECİP : Hepsî bu kadar işte...

MUHSİN : Olamaz...

NECİP : Belki devamı vardır ama ben "Oyuncuların Masalı"nı buraya kadar biliyorum. Bir bulut iner/Alır götürür onları... Burada bitiyor masal...

MUHSİN : Bitiyor gerçekten... *(Kendi kendine konuşur gibi)* ... alır götürür... götürür onları... alır bir... bu... bulut... onları... alır... götürür... gider...

AZİZ : Muhsin? İyi misin ahbap?.. Masal bitti, kendine gel...

MUHSİN : Sahi yahu... aslıma rücu edeyim mi artık... *(Necip'e)* Sizin düğünüzde bir şiir okumak istiyorum vallahi!

NECİP : Anlamadım?

MUHSİN : O gece anlamasanız da alkışlarsınız nasıl olsa!

NECİP : Anlamıyorum... yorulduğum galiba...

MUHSİN : Yorulsanız da...

AZİZ : Muhsin...

MUHSİN : Adımı söylemeniz de alkışlarsınız... o gece... nasıl olsa...

BERFİNAZ : Ne güzel masaldı... Ağzımıza sağlık beyefendi.

MUHSİN : *(Necip'i taklit eder)* Aman efendim... te-

veccihüntüz... bendeniz Galatasa-
ray'dayken tiyatro kolu başkan muaviniy-
dim.

AZİZ
MUHSİN

: Muhsin...
: Victor Hugo'nun şiirlerinden mürekkep
bir temsil icra etmiştik de... velilerimiz,
ebeveynlerimiz hayran kalakalmışlar idi.

AZİZ
MUHSİN

: Muhsin...

AZİZ
MUHSİN

: Ne var bel!

AZİZ
MUHSİN

: Yeter artık...

AZİZ
MUHSİN

: Nereye yeter! Kime yeter!

SEVDA
MUHSİN

: Şimdilik yeter!
: Yetmiyor işte yetmiyor... Beni deli ede-
ceksiniz!!!

ENGİN
MUHSİN

: Gidelim Engin... geç oldu...

ENGİN
MUHSİN

: Cehennem dibine kadar yolunuz var!

ENGİN
MUHSİN

: Modası geçti bunların.

ENGİN
MUHSİN

: *(Durur!dintler!gülümser)* Ne? Ne dedin,
ne dedin?

AZİZ
MUHSİN

: Bu cins sıkıntular Batı'da çekilmiyor ar-
tık... Bitti bu işler... *(Muhsin gülmeye
başlar. Engin şaşkın, Sevda'ya bakar. Sev-
da şaşkın, Engin'e bakar. Necip Bey As-
lı'ya bakar. Aslı kimseye bakmaz. Berfinaz
Muhsin'e bakar, Muhsin güler.)*

AZİZ
MUHSİN

: Hoşgeldiniz... Gelmekle iyi ettiniz. Hem
de nasıl... *(Sessizlik. Baykuş öter!susar!
susar!öter!fılan.)*

BERFİNAZ
MUHSİN

: Size bir çorba yapayım bari...

1. BÖLÜMÜN SONU

2. BÖLÜM

*(Işık. Başka bir yer. Bir tavan arası ya da
bodrum. Bir sürü eşya. Tıkış tıkış. Eski
püskül dantelli tozlu. Birinci bölümdeki
pencerenin yerinde aynı boyutlarda başka
bir pencere. Gri bir boşluğa bakıyor. Bir
apartman boşluğuna. Demir parmaklıklar.
Bir sürü koltuk. Koltuklardan birinde kafe-
siyle "Baykuş" durur. Duvarda, seyirciye
karşı iki büyük yağlıboya tablo. İki metre
bir metre, sakallı, jaketataylı, Abdülhak
Hamid tavırlı iki adamın yağlıboyalı.
Masanın üstünde bir dikiş makinesi. Kapı-
nın yanında bir tırpan, kazma, kürek, bir
çift çizme... Berfinaz ile Aslı. Karşılıklı
otururlar. Belli belirsiz bir ud sesi. İş
pek çok yorgun, bezgin, komik ve sonba-
hardır. Soba sahnenin ortasındadır.)*

BERFİNAZ

: Üşüyorsun... değil mi?

ASLI

: Evet...

BERFİNAZ

: Neden böyle oluyor, anlamıyorum...

ASLI

: Nasıl?

BERFİNAZ

: Nasıl oluyor da... en sıcak olmamız gere-
ken yerlerde üşüyüp duruyoruz: Admiral
marka bir sobaya rağmen?

ASLI

: *(Güler)* Haydi canım... Berfinaz Teyze?
Ne oluyor size? Böyle şeyler söyleme-
yin... artık yirmi yaşında değilsiniz... rica
ederim.

BERFİNAZ

: Öyle ya... alt tarafı bir oyun, ne de ol-
sa...

ASLI

: Bir komedi... bir fars... bir... bir vod-
vil...

BERFİNAZ

: Benim aklım ermiyor kızım... artık alış-
mak üzereyim olup bitene... kimsenin yü-
reğini zedelemeyen "alışmaya" çalışıyo-
rum şimdiki zamana... beni seviyorsunuz
ya... işte o bile incitmiyor beni... ölümü
kendi başına buyruk bir zıplılık; bir... ne
bileyim mesela bir temmuz sıcağında ekşi
ekşi terleyen bir imam gibi görmemeye ça-
lışıyorum. Neden böyle oluyor, anlayamı-

- ASLI : yorum.
 BERFİNAZ : Bunları benim söylemem gerekiyordu...
 ASLI : (Güler) Hep böyle olur kızım!
 ASLI : Roller karıştı... Epik olduk durup duru-
 ken...
 BERFİNAZ : Ne dediğini anlamıyorum kızım... Uyu-
 mak istiyorum. Çok yorgunum. Çok...
 ASLI : Tabii... kaç gecedir uyku durak hak geti-
 re... durmadan, dinlenmeden içildi... türlü
 çeşitli... şey yapıldı... konuşuldu.
 (Sessizlik. Berfinaz Aslı'ya bakar. Aslı Ber-
 finaz'a. Gülümserler derken gülerler. Gü-
 lerler, gülerler. Derken sessizlik. Aslı sır-
 tından bıçaklanmış gibidir. Sessiz, şaşkın,
 muhtaç.)
 BERFİNAZ : Üşüyorsun değil mi? (Sessizlik) Bir kon-
 yak vereyim mi sana? İyi gelir. (Sessizlik)
 Bu soğuklarla başka türlü baş edemeyiz...
 (Sessizlik) Hoş zaten sıcaklar başlasa ne
 olacak? Hiç... biliyor musun bazen ken-
 dimle konuşarak, yaşadığım her şeye iste-
 diğim şekli verebiliyorum. Geçmişimi hi-
 zaya getiriyorum bir bakıma. (Sessizlik)
 Sanki bir ölsem, yani artık bir ölebilsen...
 anlıyor musun kızım, işte o kadar alçakgö-
 nüllü, o denli hoş olduğumu bir belli ede-
 bilsem... yorgunluğumun bir manası ola-
 cak. (Sessizlik) Uyumak istiyorum, çok
 yorgunum çok... bezginim... çok... üşüyo-
 rum. Münir olsaydı gülümserdi... gene çok
 için Berfinaz, derdi... rahatsız olacaksın.
 Ayıp olacak... derdi.
 ASLI : Ne söylemek istediğin anlaşılıyor pek.
 BERFİNAZ : Biliyorum... (Elini alınaya dayar. Gerçek
 hüznüdür. Artık Aslı'yla değil, kendiyile
 konuşur sanki) Ömrümün bütün ehemmi-
 yetli teferruatı büyük şehirlere bağlı... göl
 kıyısı/kümes/dağ/orman/ırmak filan gözle-
 dim hep. Bütün ömrüm şehirlerde geçti.
 Hep ama hep köylü olmayı istedim... ha-
 nım kızım.
 ASLI : Evet... tabii canım... elbet! Hay Allah,
 nasıl oldu da daha önce düşünemedim bu-

- nu!
 BERFİNAZ : Hayırdır inşallah, ne oldu yine?
 ASLI : Öyle ya, gün gibi aşık... o Fransız ya-
 zar... o devir... içinde yaşarken özlemini
 çektiğiniz zamanlar... ileri/geri bütün ko-
 nuşmalar... moda konular, bir hatırlayın
 hele... moda ötesi/moda dışı/moda sancı-
 lar...
 BERFİNAZ : Mühürdar'da oturan bir tamdığım vardı...
 görmeyeli...
 ASLI : (Güler) İşte, işte böyle... bizler de bunu
 "iletişimsizlik" sandık durduk.
 BERFİNAZ : Nelik sandınız, anlayamadım?
 (Kapı zili. Uzun uzun çalınır. İki kere. Son-
 ra yine iki kere. Aslı kimuldamaz. Berfinaz
 kalkar, ayaklarını sürüyerek kapıya gider.
 Açar. Aziz girer. Elinde koca bir demet kur
 çiçeğiyle.)
 BERFİNAZ : Aziz! Nereden çıktın böyle?
 AZİZ : Mecihaneden...! Deve gibi içtim ve içtik-
 çe o güzel yanaklarını öpmeyeli yüzyıl ol-
 duğunu düşündüm. (Diz çöker) Hasretim
 dağ başlarından derledığım bu krizantem-
 leri sunuyorum sana, cyy oyun dışı Gertru-
 de!
 BERFİNAZ : Hay Allah iyiliğini versin, kalk ayağa...
 AZİZ : Vermesin... yakında ikibin yaşına basa-
 cağım ve sana söz veriyorum Gertrude,
 dolgun bir emekli maaşı bağlatacağım sana
 o zaman!
 BERFİNAZ : Kalk ayağa hınzır! Bu kadar rezillik ye-
 ter... yalnız değilim...
 AZİZ : Neee!? Demek beni aldatıyorsun... Kont
 dö Kastamonu'dur muhakkak. Bu sefer öl-
 düreceğim o sefili! (Ayağa fırlar ve Aslı'ya
 görünür. Sessizlik. Aslı gülümser, Aziz şaşkın,
 utangaç, uykulu, sarhoştur.)
 BERFİNAZ : Aslı kızım, işte bu benim zirdeli oğulla-
 rımdan biri... Rahmetli annesiyle aynı bale
 kursuna devam ederdik. Aziz, nasıl derler,
 elime doğdu.
 AZİZ : (Aslı'ya) Küçük yaşta yetim kaldım.
 ASLI : (Güler) Memnun oldum. (El sıkışırlar)
 İyi oynayan birisini görmeyeli yıllar olacak

neredeysse...
AZİZ : (*Berfinaz' a*) Misafirinin tiyatro zevkine hayran kaldım hayatım.
BERFİNAZ : Zevzeklik etne.
AZİZ : İçmek gerekiyor öyleyse.
BERFİNAZ : Öyle ya... değişiklik olur... bakalım, bir iki şişe votka olacak dolapta. Biraz da rakı var istersen...
AZİZ : Yok canım. Ben o "bir-iki şişe" votkayı içerim öyleyse.
ASLI : Ben de bir küçük votka içerim...
BERFİNAZ : İyi... pek iyi... siz konuşadurun... ben meşrubatı hazır edeyim bari... (*Çıkar. Sessizlik. Aslı yere bakar, Aziz Aslı'ya. Baykuş, koltuğun üstünde, kafesinden öter. Sessizlik.*)
AZİZ : Kusuruma bakmayın, biraz saçmaladım galiba. Ama pek özlemişim Berfinaz'ı.
ALI : Sizi sevdiği belli...
AZİZ : O yetiştirdi beni... sevdiğim her şeyi ondan öğrendim... sizi hiç görmedim, yeni mi tanıştınız onunla?
ASLI : Yeni sayılır... geçen yaz tatil kampında lojmanlarımız yan yanaydı...
AZİZ : Lojman!!! Lojijmann... lojmanlarımız hem de? İçinde bu kelimenin yer aldığı bir tatili düşünebiliyorum. (*Aslı güler.*) Şişman, romatizmalı karılarını kızgın kumlara gömen, bol paça mayolu adamlar... kepçe kulaklı, kötü traşlı, sevimli çocukları "Aytunç, dudakların morarmış, derhal çık denizden!" diye ciyaklayarak itip kakan teyzeler, son çıkan bütün kepaze şarkılar, teneke sürahiler, iskambililer, akşamüstü beyaz peynir/rakıyla memleket meselelerini halleden amcalar... ve tabii lojmanlar... Berfinaz her yıl onbeş gün gider oraya... Münir Abi yaşıyormuş gibi... her gidisinde de bir sürtü dost edinir.
ASLI : Siz ne iş yapıyorsunuz?
AZİZ : Makine mühendisiyim... (*Aslı güler.*) Biliyorum, pek benzetemediniz galiba. Oysa üçüncülükle bitirdim üniversiteyi. Okulda, işimde filan hep başarılıydım. Hususi ha-

yatıma gelince... onda pek başarılı olduğum söylenemez. Bir kere evlenip ayrıldım. Aile büyüklerini memnun etmek için evlendim, karımı memnun etmek için boşandım, sonunda kimseye yaranamadık.
BERFİNAZ : (*İçkileri bir tepside getirir*) Gene neler saçmalıyorsun bakayım? Sen Aziz'e bakma kızım... akşamın bir saatinden sonra ya terbiyesiz olur... ya da acıklı... olup bitenle, olması gerekeni öyle bir karıştırır ki birbirine, işin içinden değme izciler çıkarılmaz... (*İçkileri dağıtır.*)
AZİZ : "... sen bir şey okumuştun bana vaktiyle, ama hiç oynanmamış, ya da bir kez oynanmıştı bu. Çünkü, hatırlıyorum, büyük çoğunluk hoşlanmamıştı bu oyundan... tadımı halkın bilmediği bir havayar misali. Ama bana göre ve bu konularda sözleri benimkinden çok daha ağır basan bazılarına göre, güzel bir oyundu bu..."
(Aziz bunları biraz abartarak, ama gerçekten duyulanarak söyler. Hamlet' ten alıntıdır söyledikleri. Sessizlik. Aslı şaşkın, bir Aziz'e, bir Berfinaz'a bakar. İşin tuhaflı, Berfinaz'ın gözleri dolmuştur. Eli tüteyerek Aziz'in yüzünü okşar.)
BERFİNAZ : "... biraz daha katlan bu kötü dünyamıza... benim hikayemi anlatmak için..." ... haydi Aziz, yeter artık...
(Aziz içkisini bitirir, boş bardağı Berfinaz'a verir. Aslı'ya bakar. Aslı şaşkın gülümser. Aziz de gülümser. Barış sessizce/ yeniden kurulmuştur odada.)
BERFİNAZ : (*Elindeki boş kadehe bakar*) Sana daha büyük bir bardakta yeni bir içki vereyim bari...
AZİZ : Eh, veriver bari... istersen tencereyle getir...
(Berfinaz gülererek çıkar.)
AZİZ : Korkmayın. Her zaman böyle değilimdir ben... Yalnızca sabahları ve öğleye doğru ve öğlen... bir de öğleden sonra ve akşam üstü... gece... gece yarısı ve sabaha karşı

ASLI : ve sabahları böyleyimdir...

AZIZ : "Nasıl" olduğunuzu sanıyorsunuz?

ASLI : Anlamadım?

ASLI : Böyleyimdir diyorsunuz ya... Nasıl yani diyorum ben de.

AZIZ : Kötü!

ASLI : Pek belirsiz bir cevap... hem öyle bile olsa, hoşlanıyorsunuz bu oyundan sanki... asıl anlatmak istediğiniz bambaşka bir şey gibi...

AZIZ : Fekat Neriman, hislerimi ifade edememenin derin aczi... kanatlarımı kıskıvrak bağlamış bulunuyor!

ASLI : Alay edecek kadar tanıımıyorsun beni!

AZIZ : "Tanımıyorsunuz... Aziz Bey" demeniz gerekirdi. Siz de beni "sen" diyecek kadar tanıımıyorsunuz.

ASLI : Özür dilerim.

AZIZ : Kabul etmiyorum! Meraklı bakışlarla seyrettiniz beni, sorular sordunuz, yorumlar yaptınız, suçladınız, manevi bir işaret parmağınızı burnuma salladınız, sonra da beni ciddiyete davet ediyorsunuz. Alay edecek kadar tanıımıyorsun beni! Sonra da özür diliyorsunuz. Kabul etmiyorum!

ASLI : (Güler) Ne yapacağız şimdi?

BERFİNAZ : (Elinde kocaman bir bardak içkiyle girer.) Ne güzel bir gece! İyi ki geldin Aziz... Al bakalım... (İçkiyi verir.) Kovamı getirdim. (Kendi kendine güler.) Bakalım ne olacak?

AZIZ : Tam konuk hanımefendiyle kavga çıkartmak üzereydim yahu!

BERFİNAZ : (Aslı'ya) Her zamanki yol-yordam bilmezliği... (Aziz'e) İyi halt etmek üzereydin. Ayrıca burada bir konuk varsa, o da sensin.

AZIZ : "Beklenmeyen Şahit!"

BERFİNAZ : Çocukken de böyleydin...

AZIZ : Çocukluğumu karıştırmayalım işe...

BERFİNAZ : Bütün oyuncaklarını üçüncü kattan aşağıya atmıştın beş yaşındayken. Mahallenin çocukları bayram etmişlerdi...

AZIZ : Ön bahçeye... Allah kahretsin.

BERFİNAZ : Ne güzel çocuktun...

AZIZ : Yeter!

BERFİNAZ : Yetmez! Yüreğiyle beyni uyum içinde bir afacandın o zamanlar...

AZIZ : O zamanlar!!! Bu zamanlar yürek beyine ters düşüyorsa...

ASLI : Bir bildiği vardır... yüreğin yani... bir... bildiği vardır.

(Bir an. Çok kısa bir süre sessizlik. Kapı çalınır. Kimse kıvıldamaz. Kapı gene çalınır. Berfinaz içini çekerek kalkar, "ben bu oyunu daha önce görmüştüm" tavrıyla açar kapıyı. Engin ile Sevda. Sevda'nın kucağında kundakta bir bebek vardır.)

ENGİN : Merhaba Berfinaz Teyze...

BERFİNAZ : Hoş geldiniz çocuklar... Sevda'cığim, nasıl küçük kızımız. (Kundaktaki bebekle konuşur.) Limon! Limoon! Tel sarar Limon tel sarar... hanımış benim kızım?.. gelin çocuklar, şöyle buyurun...

SEVDA : Kusura bakmayın... böyle birdenbire...

ENGİN : (Sevda'ya) Tamam, tamam! Ben anlatırım. (Berfinaz'a) Beklenmedik konuklar bastılar evi... uzak akrabalar... yani... bu gece sizde...

BERFİNAZ : ... Kalabilirsiniz elbet. Sözü mü olur? Sevda, sen Limon kızı içeriye yatır. Engin, sen de gel bakalım şöyle, çocuklarla tanış. Aslı, Aziz... bakın benim komşularım... Engin ile Sevda... iki sokak yukarıda oturuyorlar. Yeni çocukları doğdu. Limon.

AZIZ : (Engin'le el sıkışır) Memnun oldum. Engin Bey!

ENGİN : Kusurumuza bakmayın...

AZIZ : Akrabalar gelmiş... duyduk!

BERFİNAZ : (Aziz'in sözünü keser) Bir şey içer misin Engin? Votkamız var, rakı var. Karnımız aç mı?

AZIZ : (Engin'den önce davranır.) Kabak kalye var bu akşam, su boreği, tulumba tatlısı... zaten sizi bekliyorduk!

ENGİN : Yemek yedik Berfinaz Teyze... sağ olun... ben bir rakı içerim ama... (Aziz'e) Gecenin gidişini bozduk sanırım... kusuru-

AZİZ : muza bakmak zorunda değilsiniz.
 "Limon..."
 ENGİN : Efendim, anlamadım?
 AZİZ : Limon diyorum... Li-mon... Ne güzel bir isim...
 ENGİN : (*Rahatlar*) Teşekkür ederim... dört aylık henüz...
 AZİZ : Siz kaç yaşındasınız? Eşiniz kaç yaşında?
 ENGİN : (*Şaşkın/tedirgin*) Eee, benim... yirmüç yaşımı bitiriyorum... Sevda yirmi yaşında.
 AZİZ : Ne güzel, ne güzel... Minik Limon da dört aylık henüz... Sizin çocuğunuz var mı Aslı Hanım?
 ASLI : (*Boş bulunur.*) Evli değilim ben.
 AZİZ : Onu sormuyorum ki... çocuğunuz var mı diyorum.
 ASLI : Yok! Ama severim çocukları...
 AZİZ : Uzaktan...
 ASLI : Bu işin uzaktanı yakındanı olur mu?
 SEVDA : (*Girer.*) Uyudu.
 (*Sessizlik. Bir an. Kimse kimseye bakmaz. Aziz ayaklarına bakarak gülümser. Aslı sinirli sigara içer. Sevda çantasında bir şey arar. Engin seyirciye bakar. Berfinaz içkileri getirir. Engin'e rakı. Sevda'ya konyak. Tıptış tıptış sessizce gelmiştir. Limon uyanmasın diye, yine ayaklarının ucuna basarak çıkar. Sevda çantasından aradığını bulur, çıkarır. Bir tığ ve yuvarlak/bir yemek tabağı boyutunda bir dantel. Aziz, Sevda'nın elindekilere bakar.*)
 AZİZ : (*Yüksek sesle*) Sağlığımız!
 ENGİN : Şerefe.
 AZİZ : Evet... şerefe... Mahallenizin, lojmanlarınızın, geleceğinizin şerefine!
 BERFİNAZ : (*Elinde kendi kadehiyle girer.*) Şşşt! Aıçak sesle saçmala bari.
 AZİZ : (*Güler*) Gel Berfinaz gel... otur şöyle... eski günleri yad edelim biraz.
 ASLI : Ben biraz sonra kaçacağım.
 AZİZ : (*Oynar*) Vallahi de olmaz, billahi de olmaz! Daha çok erken canım, şöyle bir tadını çıkaralım...

ASLI : Neyin tadımı?
 AZİZ : Tanışmamızın...
 BERFİNAZ : Henüz çok erken Aslı... sen Aziz'e aldırma...
 ENGİN : (*Aziz'e*) Siz hep böyle misiniz?
 AZİZ : Nasıl yani?
 ENGİN : Böyle işte... telaş içinde, nefes nefese. Daha doğrusu tıknefes...
 AZİZ : Pupa yelken!
 BERFİNAZ : Kendini de pek beğenir kâfir!
 ENGİN : Hep bir şeyler soran, hiç cevap vermeyen, biraz üstüne gidildi mi susup gülümseyen, her şeyi ciddiye alırken alay edebilmenin şirinliğine sığınan, hoşgörüsüz bir hoşgörü avukatı... ne bileyim işte, siz hep mi böylesiniz?
 AZİZ : Daha tanışalı beş dakika olmadı yahu!
 SEVDA : İki şişe bira içti evde, buraya gelmeden önce...
 ENGİN : Sen karışma Sevda.
 AZİZ : (*Güler.*) Evet, Sevda hanım, siz karışmayın... biz, yani ben/kocanız/Berfinaz/Aslı filan, "erkek erkeğe" çözümleriz bu meseleyi...de.
 BERFİNAZ : Hangi messeleyi?
 ASLI : Kim, kimi daha iyi tanıyor meselesini...
 BERFİNAZ : Haa, o mesele...
 AZİZ : Evet, mesele bu, sevgili Terminus!
 BERFİNAZ : (*Engin'e*) Siz gelmeden önce bir fıçı alkol içti. Kusuruna bakmayın.
 AZİZ : Kusuruma bakmayın... bana bakın! (*Sessizlik. Sahneye koyana önemli not: Bu oyunda başrol, sessizliğindir. Tıkanmış bir mustuk gibi değil, elektriğin kesilmesi gibi değil... müzik "aralarında" kullanılan, gerçek bir "ses-ötesi" olmalıdır bu saniyeler. Nefes almak için, "ötmek" için konakladığımız anlar gibi. Tango ritmiyle oynanmalıdır oyunun tümü. Ton dışı/armoni içi.*)
 SEVDA : (*Kendisiyle konuşur gibi*) Limon doğmak üzereydi... dokuz aylık gebeydim ve her şey güzeldi...
 ENGİN : Sen karışma dedim!

SEVDA

: *(Engin'i duymamış gibidir.)* Operaya gittik. Opera... ne güzeldi... tanıdık bir banka müdürü, iki kişilik davetiye vermişti... nasıl derler, karnım burumdaydı... *(Engin'in yanığını okşar.)* Her şeyi göze alıp, o-pe-ra-ya gitmiştik bir akşam... Limon... sanki müziği duyuyormuş gibi... bütün gece tepinmişti karnımda...

ENGİN
SEVDA

: Kes sesini!
: *(Duymamış gibi sürdürür şuurini)* Oturmuştuk... Orkestra vardı... kemanları duyuyordum... gıyyy, gıy, gıyyy...! ne güzel... ne güzeldi... Engin elimi tutuyordu. Limon, içimi tekmeliyordu. Sahnede su akıyordu. Operayı seviyordum.

ENGİN
SEVDA

: Yeter!
: *(Duymamış gibi sürdürür şuurini)* Ölüm-den... tehlikelerden uzaklaştım o gece... orada... insan olduğumu sezdim. Elim tutuluyordu... içimde bir insan vardı... karışında... karton ağaçların altında insanlar güzel sesler çıkarıyorlardı... her şey... ama her şey... olması gerektiği gibiydi... Opera... gibi... çocuğumun sağlıklı... güzel... çocuk gibi bir çocuk olacağına inandım o gece... sahnede ikiyüzlü çürümemiş bir an yaşıyordu. Kemanlar... ah, kemanlar ve hele o güzelim obua ne demeli, bilmem ki... orkestrayı da seviyordum işte! Yani... ben... Sevda Mansur... ömrümdede ilk kez... bir... bir... müziği... sahidenden duyuyordum. İçimden, "mezzo soprano/ mezzo sop-râno" diyordum. Bunu da program dergisinden öğrenmiştim... *(Aşk ile Engin'e bakar.)* Beş lira... beş lira verip almıştın bana... orda herkesin ismi yazıyordu... beş lira verip öğrenmiştik, kimin ne olduğunu... oysa müzik ne güzeldi... her şey güzeldi... Limon... Sen... Obua... *(Sessizlik. Sevda çevreye bakar. Şaşkın, üzgün, yorgun. Kimse bir şey söylemez. Gerçek, hakimdir aruk.)* Hayır... hayır... Bok! Bok bastı...

AZİZ

: Nereyi?

SEVDA

: Operayı!.. belediyeyi... ömrümüzü... *(Sessizlik. Herkes birbirine bakar. Durağan bir trafik. Herkes "bir bakıma" birbirinin sırtını sıvazlar. Sessizlik. Herkes sinirlenir, birbirini düşmanca süzer. Kavga çıkacakmış gibidir. Sessizlik. Herkes içini çeker. Pişmanlık, geçmişe özlem duyan şehirliköylü kokusu. Herkes gü-lümser. Baykuş öter. Birinci bölümdeki keman sesi. Herkes birbirine bakar. Sessizlik. Kapı zili... uzun uzun çalar.)*

BERFİNAZ

: İşığı gören geliyor... bu gece işimiz iş... *(Kapıyı açar. Muhsin. Üstünde kendine iki numara büyük bir palto, elinde kocaman! siyah bir şemsiye vardır. Üstü başı "bembeyaz" kar içindedir. Birinci perdedeki Muhsin'den üç-beş yaş daha gençtir sanki.)*

BERFİNAZ
MUHSİN

: Hah, bir sen eksiktin!
: *(Üstündeki kolları silkeler.)* "Merhaba Hayat!" *(Berfinaz'ı kucaklar. Sahneye bir göz gezdirir.)* Aziz burada mı?

AZİZ

: *(Oturdugu yerden kalkar.)* Yok! Buradaydı... az önce çıktı... Senin ayak seslerini işitince, pencereden çıktı gitti... *(Gülerler. Muhsin paltosun ve şemsiyesini Berfinaz'a verir, Aziz'in yanına gider Aziz elindeki büyük mü büyük içkiyi Muhsin'e uzatır. Muhsin otomatik bir yudum içer, kadehi Aziz'e geri verir. Herkes onları seyrederek bu "esnada".)*

MUHSİN
AZİZ

: Nezih toplantınızı rezil etmeyeyim...
: *(Oynar)* Aman efendim, ne kelime! Tam yerinde geldiniz... yerine.

MUHSİN

: *(Öksürerek güler.)* Şimdi efemim, söyle bir vaziyet oldu... hasret... nasıl derler... çizmeyi aştı... sizi ve Berfinaz Hanımı görmekliğim zaruri... bir zaruret eşgalinde... nasıl derler... zuhur etti! Artık iyice şuuruz bir vaziyette kapınızın zilini...

AZİZ
MUHSİN

: ... darb ettiniz!
: Aynen böyle oldu... *(Kısa sessizlik)* ... ettim!

(Muhsin konuşurken yürümüştür. "Et-tim!" sözünü tam Engin'in önünde söyler. Sessizlik. Göz güzel burun buruna bakışır-lar.)

- MUHSİN : Merhaba...?
ENGİN : Hoş geldiniz. Benim adım Engin.
MUHSİN : İyi... çok iyi... (Yürür, Berfinaz'ın yanına gider) Madem ki o kadar ısrar ediyor-sun... bir rakı... alayım bari.
BERFİNAZ : Bu saate kadar nerede içtin?
MUHSİN : İstasyonda... tren kalkmadı... hava mu-halifmiş...
BERFİNAZ : Nereye gidiyordun gene?
MUHSİN : (Duymamış gibi) Sonra Aziz'e uğradım. ışık yanıyordu, müzik çalıyordu. Kapıyı açan olmadı. (Sessizlik) Aziz'in evde olma-dığını anladım hemen. Kalkıp buraya gel-dim... beni... takdim etsenize yahu!
BERFİNAZ : (Herkes) Çocuklar işte bu rezil, Muh-sin'dir. Muhsin... İşte Aslı, işte Sevda... Engin'le tanıştım zaten... Sevda'nın kocası. Yan odada kızları Limon uyuyor.
MUHSİN : (Herkesleri başıyla selamlar.) Müşerref oldum... (Berfinaz'a) Benim rakı ne oldu? Burada mutfak iyi de, servis rezalct... (As-lı'nın önünde durur, bir nesneyi, örneğin antika bir möbleyi inceler gibi bakar. Bir adım geriye filan çekilir.) Olur şey değil!
AZİZ : Neymiş o?
MUHSİN : (Aslı'ya) Ne kadar güzel, ne kadar alımlı olduğunuzu biliyor musunuz?
ASLI : (Gülerek) Bu mu olur şey olmayan?
MUHSİN : (Alabildiğine ciddi ve şüreseldir artık) Si-ze dokunabilir miyim? Ama hayır... kırılıp un ufak, tuzla buz olmayacağımı bilmi-yorum daha... senin bana dokunman gerekecek öyleyse... bir kitabın üstüne eği-lir gibi yaklaşacağım sana... eski bir parşö-meni okşar gibi... porselen bir akvaryum taşır gibi...
ASLI : Porselen... bir akvaryum...
MUHSİN : Evet... Bavyera'da yapılmış. Saydam de-ğil. Üstünde rengarenk bir denizler altı tas-viri var... balıklar, laleler, batıklar, kaktüs-

ler, deniz kızları... yosunlu yeşilliklerde parlayan kılıçlar, deniz atları... deniz şö-valyeleri... atlantis... bir lokomotif...

- ASLI : Lokomotif?
MUHSİN : Evet... lokomotif... yüzyıl önce o da düş-müş denize... batmış tabii... bundan doğal ne olabilir...
ASLI : Porselen akvaryumun üstündeki resim-de...
MUHSİN : Porselen akvaryumun üstündeki resim-de... içi görünmüyor akvaryumun... Yuku-rıdan bakmak gerek...
ASLI : Kuş bakışı.
MUHSİN : Evet, öyle...
ASLI : Ne var akvaryumun içinde?
MUHSİN : Balıklar, laleler, batıklar, kaktüsler, deniz kızları... yosunlu yeşilliklerde parlayan kı-lıçlar, deniz atları... deniz şövalyeleri... atlantis... bir lokomotif... (Sessizlik. Aziz gelir, Muhsin'e elindeki kadehi uzatır, Muhsin otomatik bir yudum içer, kadehi Aziz'e geri verir.)
MUHSİN : Yahu Berfinaz, içecek bir şey vermezsen bana müsaade isteyeceğim!
BERFİNAZ : Kapıdan göktaşı gibi girip, beş dakikada yarım milyon gevezelik edersen insanda mutfığa gidecek hal mi kalır?
SEVDA : (Gene dantel örmeye başlar.) Ben de bir konyak daha alayım Berfinaz Abla.
ENGİN : Sen içme artık.
SEVDA : Canım içki içmek istiyor.
ENGİN : Onu sormadım ki...
MUHSİN : Siz bir içki daha "alır mıydınız?"
ENGİN : (Şaşkın, elindeki kadehe bakar, boştur.) Ben... rakı içiyorum.
MUHSİN : Çok güzel... (Engin'in kadehini alır.) İç-kileri ben hazırlayacağım. Adım Muhsin. Hukuk doktoruyum. Bekârım. Otuzdört yaşındayım. Boyum bir metre yetmişdokuz santim, altmışyedi kiloyum. İki yabancı dil bilirim. Ana dilimi de her gün öğreniyorum. Baş ağrısı, uykusuzluk, yüksek tansiyon dışında bir rahatsızlığım yoktur. İstas-yon civarından esen şiddetli bir rüzgâr,

beni bu odaya attı. Bir maruzatımız yoksa şimdi evin mutfağına müteveccihen yola çıkmak üzereyim.

(Bir Alman teğmeni gibi topuklarını vurarak Engin'i selamlar başıyla. Paldır küldür çıkar. Sessizlik. Sevda kıkır kıkır güler. Engin sinirli, karısına bakar. Berfinaz çok bilmiş bir edayla başını iki yana sallar. Sevecen/hosgörülü. Aziz gülümseyen Aslı'ya bakar.)

- ASLI : Hep böyle midir?
AZIZ : Muhsin mi? Hayır. Hep başkadır.
ASLI : Nasıl?
AZIZ : Yirmi yıl olacak tanışalı... iyi, kötü, güzel, çirkin binlerce anıyı paylaştık... birbirimizi tanıdığımızı hiçbir zaman iddia etmedik.
ASLI : Seviyor musunuz onu?
AZIZ : Acılarını tanıyorum. Sevinçlerini bir de... umutlarını... pişmanlıklarını.
ENGİN : *(Berfinaz'a)* Arkadaş iyice kafayı bulmuş. *(Kafasıyla mutfak kapısını işaret eder.)* Hep böyle midir?
BERFİNAZ : *(Sinirlenmiştir)* Nasıl yani?
ENGİN : Böyle işte... sarhoş.
BERFİNAZ : Allah Allah... elimde doğdu o zıpır... bir kere bile sarhoş görmedim onu. İçmediği zamanlar da böyledir o.
ENGİN : *(Alaycı)* Şiir de yazıyordur muhakkak.
BERFİNAZ : Sürekli yoldadır. Evliya Çelebi mübarek. *(Güler.)* Muhsin... hep gelir, hep gider... *(Kendi kendine konuşur gibi)* Hiçbir yere kök salamadı gitti. Yerleşik düzen diyorlar ya, işte ona geçemedi bir türlü. Hep gelir, hep gider...
AZIZ : Med/Cezir...
ENGİN : Anlamadım...
AZIZ : Hani kumsallarda olur ya... Gel/git olayı... Deniz... Ay... filan.
ENGİN : Ha, şu mesele...
AZIZ : Evet, o mesele... *(Muhsin girer. Tepside iki kadeh rakı, bir de konyak vardır. Sevda'nın önünde eğilir, konyacı sunar. Sonra*

Engin'e rakasını ikram eder. Topuklarını vurur birbirine. Kendi kadehini Aziz'e kaldirır.)

- MUHSİN : Hoş geldim. *(İçerler.)*
AZIZ : Ne uğruna itişip kakışıyoruz, bilen var mı?
MUHSİN : Bilen kazanıyor...
ASLI : Kaybeden kazanıyor...
BERFİNAZ : Coni Gitar...
(Kapı çalınır. Sessizlik. Herkes birbirine bakar. Kapı gene çalınır. Baykuş öter. Kimse kimildamaz. Kapı uzun uzun/gene çalar. Aslı yürür, gider, açar kapıyı. Necip. Çok yaşlı, çok yorgun, çok bezgin, çok-bilmiş bir Necip girer. Birinci bölümdeki Necip'ten en az on yıl daha ihtiyardır. Boz renkli. Kart bir postal gibidir.)
NECİP : Ben... Ber... Berfinaz Hanımı arıyordum.
ASLI : Evet... buyrun içeri...
BERFİNAZ : Necip... nereden çıktım...
NECİP : *(Gülümsemeye çalışır, sırlıslıklamadır, şiddetli yağmur nedeniyle)* Şey, Berfinaz canım, kusura bakma... kötü bir şey oldu...
BERFİNAZ : Tanrım! Yeter artık...
NECİP : Dışarıda kaldım.
(Sessizlik. Berfinaz yakınmasını yarıda keser. Muhsin, Aziz'le kadeh kaldirır, içerler. Aslı, kapıyı çarparak kapatır. Sessizlik)
NECİP : Dışarıda kaldım.
BERFİNAZ : Nasıl yani?
NECİP : Çöp tenekesini dışarıya koyuyordum... kapı üstüme kapandı.
AZIZ : Dışarıya kilitlendiniz böylece...
NECİP : Aynen öyle oldu...
AZIZ : Şaşırdınız...
NECİP : Evet, evet...
AZIZ : Bütün çocukluğunuz gözlerinizin önünden geçti!
NECİP : Evet... *(Durur. Bu dialog çok fazla hızlı geçmiştir.)* Evet, aynen öyle oldu. Dışarıda kaldım.
AZIZ : Kapıya yüklendiniz mi?
NECİP : Komşuları düşündüm... gürlütüyü sev-

AZİZ : Dışarıda kalan komşular değildi ki... sizdiniz...

NECİP : Yüklendim! Yüklenmez olur muyum hiç!

AZİZ : Kapıyı açamadınız...

NECİP : Evet: Aynen öyle oldu... açamadım kapıyı... alt kattaki komşu uyandı, bana beşyüz lira borç verdi... açamadım kapıyı... bir taksiye bindim... her şeyi anlattım ona... buraya geldim.

BERFİNAZ : Otur Necip... hoş geldin... sabah olsun hele, bir çilingir bulunur elbet. Evine avdet etmeni mümkün kılarız nasıl olsa... Sakin ol önce...

NECİP : Korktum Berfinaz... ölecek gibi oldum... ödüm koptu.

AZİZ : Bir şey için... bir şeyiniz kalmaz...

SEVDA : Ben de bir konyak içicem!

MUHSİN : Tamam, içkileri ben hazırlıyorum...

NECİP : *(Engin'e)* Çöp tenekesini dışarıya... kapının önüne koyuyordum... üstüme kapandı kapı...

ENGİN : *(Necip'i dinlemez. Sevd'a'ya)* Sana artık içme diyorum. Yeter!

NECİP : Yok canım... ben zaten içmem ki... kapı üstüme kapanınca...

SEVDA : İçmek istiyorum... kusura kalma canım... başka zaman vaktim olmuyor.

NECİP : ... ne halt edeceğimi şaşırıdım.

ENGİN : *(Sevd'a'ya)* Ne yapmak istiyorsun?

NECİP : *(Engin'e)* Komşuları düşündüm... kendi kapımı çaldım birazcık... Kapıyı açan olmadı... *(Güler)* Böylece yalnız yaşadığımızı anladım. Heh heh heh...

SEVDA : *(Engin'e)* Rahat bırak beni!

ENGİN : Sarhoş oldun sen!

NECİP : Yıllar oldu dışarıda kalmayalı... Bir kere Sen Jozef'teyken...

ENGİN : Önce opera hikayesi... sonra Limon'u konuşturlarken gülüşün...

NECİP : Ben de severim operayı...

SEVDA : *(Sakin/ayıklonurlukadınca)* Beni rahat bırak... haydi...

ENGİN : İçmeyeceksin diyorsam içmeyeceksin!

MUHSİN : *(Elinde tepsiyle girer.)* İçkiler! *(Neredeyse koşarak gelir, Necip'in eline bir kadeh rakı tutuşturur. Aynı hızla Sevd'a'nın boş konyak bardağıyla dolusunu değiştirir. Engin'e de bir kadeh rakı verir. Engin'in zaten vardır içkisi. Böylece iki elinde de birer kadeh rakıyla durur ortada. Muhsin hızını kesmez ve tepsiyle Aziz'e toslar. Aziz elindeki kocaman boş bardağı tepsiye bırakır, dolu bir kadehi kapar. Muhsin tepsideki son dolu kadehi alır ve yere oturur.)*

MUHSİN : Sürgün.

MUHSİN : *(Aziz ile Aslı gülerler. İçerler.)*

MUHSİN : ...Evcı... sizi anlıyorum Necip Bey... ben de dışarıda kalmışlardım.

BERFİNAZ : Nankör...

MUHSİN : ...ama bırakalım artık bunları... bu ülkede üç-beş kişi bir araya gelince mecbur muyuz hırlaşmaya? Tombala oynayalım demiyorum ama... gene de... eski uygarlığımızı hatırlayıp gülebiliriz... hiç değilse. *(Bir bebek ağlaması duyulur. Baykuş öter. Keman sesi. Bebek ağlaması.)*

AZİZ : Limon... uyandı galiba...

SEVDA : *(Sevda kalkar, acele etmeden kızını yatırdığı odaya gider. Engin elinde iki kadeh rakıyla sahnenin ortasına gelir. Bebeğin ağlaması kesilir.)*

MUHSİN : İşte, bu kadar! Hep söylüyorum, anneler çocuk yaparken babayı da doğurdıklarını bilmelidirlir!

ENGİN : Ne demek istiyorsun?

MUHSİN : Hiç canım hiç... çok mu içtim nedir?.. Bağışlayın... Limon diyorum.

ASLI : Limon diyor. *(Sessizlik. Herkes Aslı'ya bakar.)* Hepsı bu...

NECİP : Benim uyukum geldi.

BERFİNAZ : Sana bir döşek seredim sandık odasına... *(Berfinaz ayağa kalkar, yorgun, bezgin, üzgündür. Necip'in koluna girer. Kimseye bakmadan, yavaşça çıkarlar. Bebek ağlaması. Bir an duyulur, yiter.)*

MUHSİN : Sağlığımıza!

(*Engin iki elindeki iki rakı kadehine bakar.*)

ASLI ENGİN : Limon'un sağlığına... (*İçer.*)
 : (*Önce bir kadehten içer, sonra öbüründen. Kendi kendine konuşur gibi.*) Limon'un sağlığına... Onu bekleyen güzel günlerin şerefine... kimbilir ne kadar çağdaş, ne kadar akıllı, bilgili, alımlı hoşgörülü, alçakgönüllü, duru ve güzel bir insan olacak kızım... Olağanüstü bir dünya bekliyor onu... Her şeyin şimdikinden başka olacağı bir yeryüzü... Sahici insanların kurduğu gerçek tarihle, gerçek coğrafyanın kucaklaştığı bir dünyada büyüyecek Limon... kızım... (*İçer.*)

MUHSİN : (*Şaşırmıştır*) Şey... bu kadar... yani demek istiyorum ki böyle güzel bir iyimser olduğunu pek belli etmedin bu gece.

AZİZ : (*Alay eder Muhsin'le*) Ne kadar "anlayışlı" olduğumuzu gösterir bu... Keşke belli etseydiniz, ne güzel içip konuştuk o zaman! Muhsin yolculuklarını anlatırdı, ben okuduğum kitaplardan söz ederdim! Keşke "iyimser" olduğunuzu önceden belli etseydiniz!

ENGİN : Elektiriği kesecekler yarın.
 MUHSİN : Efendim? Anlamadım.
 ENGİN : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Heykel Bölümü'nde okudum ben.

MUHSİN : Bundan ötürü kesemezler elektiriği!
 ENGİN : (*Muhsin'e bakar. Güler. İçer. İki kadehi de Muhsin'e verir. Sevda ile Limon'un uyudukları odaya giderken konuşur.*) Bundan ötürü... ya da buna rağmen. Kesecekler elektiriği... Bir heykeltraş ne yapabilir bu durumda size göre? (*Kapıda durur. Aziz'e, Aslı'ya, Muhsin'e bakar.*) İyi geceler. (*Çıkar.*) (*Sessizlik. Aslı yürür, salonun ortasında duran, eski güzel mi güzel koltuğa oturur. Muhsin ile Aziz önce Aslı'ya, sonra birbirlerine bakarlar. Sonra konuşmaya başlarlar. Konuştukları sürece otururları/kalkarları/yakanlaşırları/uzaklaşırlar.*)

MUHSİN : Zaman azalıyor. Çok az kaldı. Acele etmeden çabukça bitirmeliyiz bu işi de. Güneş...

AZİZ : Başlama yine...

MUHSİN : Bilyelerin mavisinden, menekşesinden yansıyıp gözüne çarpan güneşin ilk pırıltılarını anımsa! Gururlu bir hindi gibi, kümesinden fırlayıp yola koyulmuşsun. Beyaz... gri... altını bir gündoğumunda, zıpır bir yelkenli gibi, çevrene demir atmış kayabalıklarına çarpmadan, mışıl mışıl ayrılmışın arkamızdaki limandan...

AZİZ : Demek öyle yapmışım... Anlat, anlat, benim aklımda öyle kalmamış ama sen güzel anlatıyorsun. Sanki her şey anlattığın gibi olmuş sanıyorum dinlerken... Oysa aklımda kalan tek şey çamur...

MUHSİN : Çamur mu?
 AZİZ : Çamur işte... bildiğimiz çamur... Merdivenin tahtasından, döşemenin yarıklarından, masanın, iskemlenin kıymıklarından süzülüp kahvaltımı daha o sabah rezil eden çamur. Kolayca irinleşen özsuğu...

MUHSİN : Can eriklerini hatırlıyor musun? Nasıl diri, ekşi, güzeldiler... Biz ve sen ve bütün eski elbiselerimiz deniz kıyısındaki o lokantada yemek yiyorduk.

AZİZ : Bazen konuşup, bazen susuyorduk...
 MUHSİN : Sen melodramları savunuyordun...
 AZİZ : Güllüyorduk... Bir de şarkı uydurmuştuk, di mi?

MUHSİN : (*Şarkı söyler*) ...Bilgisi bilinen/Sevgisi sevilen/Saygısı sayılan/Tesbihi çekilen/Namazı kılman/Çarınha gerilen/Gördüğü görülen/Duyduğu duyulan/Özlemi özlenen/Harabeleri harab edilmiş bir köy var uzakta. O köööy/bizim köyümüz müdür/değil midir/Kimin umurundaaa!

ASLI : Limon uyanacak... biraz daha dikkatli olun.

AZİZ : (*Muhsin'e*) Demek böyleydi o şarkı. Unutmuşum. Çok şey unuttum zaten... Ama sen anlat. Seni dinlemeyi hep sevdim. (*Sessizlik*) Ben... biliyorsun eski günlerden

söz etmeyi sevmiyorum artık... Hiç sevme-
dim desem yalan olur... şimdi sevmiyo-
rum... ama sen anlat... sen anlatırken eski
günlerden söz etmiyorsun sanki sen anlat-
ken, bugün... daha iyi beliriyor. Sanki bu-
günü anlatıyorsun.

MUHSİN

: Gitme demişti sana.

AZİZ

: Demiş miydi sahiden?

MUHSİN

: Evet... Gitme, gidersen ve dönmezsen de-
mişti... susakalmıştı.

AZİZ

: Uzun sürer demiştim. Canım acır, acısın
varsın... burkulma.

MUHSİN

: Hiç kimse mutlu değil.

AZİZ

: Tırnaklarını yeme. Bana tutun. Tutunma!

MUHSİN

: Eylül bir romandır, okuma!

AZİZ

: Alınma... sana değil sözüm, sanadır san-
ma...

MUHSİN

: Demiştin... Sonra o fotoğrafları göster-
miştin bize...

AZİZ

: Hangi fotoğrafları?

MUHSİN

: Bu fotoğrafta ben daha doğmamışım, de-
diğin fotoğrafları...

AZİZ

: Nereden biliyor muşum acaba?

MUHSİN

: "Babam henüz beş yaşında. Arkada ayak-
ta, ciddi, hüzünlü ve gözüklü duran büyük-
babamdır" dediğin fotoğraflar...

AZİZ

: Felsefe hocası... Ölümlerden söz etmemeli-
yiz. İhtiyarlardan ve ölümlerden söz etmek
yasaklanmalı. Bu husus, bilmem kaç sayılı
kanun kuvvetinde bir kararname ile, resmi
gazetede yayınlanmasını müteakiben yürür-
lüğe girmeli.

MUHSİN

: Peki ama... anıları ve çağrışmaları ne ya-
pacağız? (Sessizlik) Yapılan aramada ço-
cukluğunu hatırlayan bir adam yakalanmış-
tır. Ayrıca bol miktarda yasaklanmış
uçurtma, gazoz kapağı, kayısı çekirdeği ve
bilya ele geçirilmiştir. Olur mu böyle şey?
: Oluyor işte...

AZİZ

MUHSİN

: Sonra... gereksiz yere, gittikçe acılaşarak
alaycı olduğun o geceyi hatırlıyorum...
belki haklıydın, belki haksızdın... oysa so-
nunda gülen, gülmeyen herkes nefret etti

senden...

AZİZ

MUHSİN

: Hangi geceden söz ediyorsun?
: Biliyorsun işte canım... bizim evde...
ağustos gecesiydi, çok sıcaktı... Çok içil-
mişti, bütün pencereleri açmıştık, yedi-
sekiz kişi kadardık, karpuz yeniliyordu ve
sen alay ediyordun.

AZİZ

MUHSİN

: Daha neler!
: Elinde plastik, oyuncak bir tabanca vardı.
Bu... bir tabancadır, diyordun, karşında
oturan kadına. "Bu... bir... tabancadır ve
toplu ve boş. Smith and Wesson bir taban-
cadır..."

AZİZ

MUHSİN

: (Güler) Evet, hatırlıyorum...
: ...bu tetiktir. Hani bizde 'tetikte olmak'
derler ya, işte o... ve bu tetiği çekince...
kurşunun... bu namludan çıkar. Hani
'namlunun ucunda olmak' derler ya... işte
o namlu bu namlu. Sözün gelişi tabii. Sembolik yapıyoruz.

AZİZ

: Kadın, silahtan, toptan, tüfekten korkardı.
Hatırlıyorum. Şimdi haklı da buluyorum
onu. O zaman gülerdim! Hiç değilse...
içimden gülerdim. Kıs kıs... Şimdi yüksek
sesle hak veriyorum, tabancadan korktuğu-
mu söylüyorlar! Eskiden "böyle" değilmi-
şim. "Çok değiştin" diyorlar. Kötü bir şey-
miş gibi söylüyorlar bunu. Gözümlün
önünde birbirlerine bakarak... "eskiden-
böyle-değildi" bakışlarıyla... Elim ayağım
dolaşiyor, eskisi gibi olmaya çalışıyo-
rum... kendimi onlara yeniden beğendir-
mek için... Durup dururken, eskisi gibi ol-
duğumu kanıtlayacak şeyler yapıyorum...
yani... yapmaya çalışıyorum. Bu durum,
ne yazık ki çok kısa sürüyor, bunu da yü-
zümme gözümde buluşturuyorum... acınacak
bir durum... hiç olmazsa hafta sonlarında
"eski-ben" gibi davranabilsem... mesele
hallolacak... Olmuyor işte...

MUHSİN

AZİZ

MUHSİN

: Elini yüreğine koy ve dinle...
: Efendim?
: Sen kendi içine dönüyorsun durmadan.
Üstelik... bu yolculuğu parçalanmadan bi-

tirecek şekilde tehz edilmediğini. (Güler.) İşte, senin gibi konuşuyorum ve diyorum ki kendinle haberleşmen... hiç değilse bu... soyut olmasın.

AZİZ : Soyut... soyut bildiğin gibi somutun karşısı... Bugünlerde bir şeyi batırmak istedikler mi soyut diyorlar. "Olmamış... bu köfte iyi pişmemiş... soyut bir köfte..." ya da "...biz de karşıyız aslan avına ama o filmde gerçeklerden pek soyutlanarak anlatılmış olay" ya da "Olmamış... hıyarları daha ince doğramak, sarmısağı iyice dövmek, dereotunu unutmamak gerekirmiş... soyut bir cacık olmuş" diyorlar... Garson anlamıyor tabii ama bu kimsenin umurunda değil. Herkes kendi somutuyla meşgul. Vaziyet pek soyut.

MUHSİN : İşte o ağustos gecesi de böyleydin.

AZİZ : Karpuz yeniliyordu, herkes sarhoştı.

MUHSİN : Çok sıcaktı. Bütün pencereleri açmıştık.

AZİZ : Yedi sekiz kişiydiniz, yaprak kımıldamıyordu.

MUHSİN : Sen konuşuyordun, zamanımız boldu, har vurup harman savuruyorduk... İnanmıyorduk...

AZİZ : Güllüyordunuz...

MUHSİN : Güllüyorduk. Oysa şimdi...

AZİZ : Uzun sürebek, canım acıyacak, burkulmayacaksın gene de. Çok değiştin, çok değişeceksin sen. Çok az kaldı.

MUHSİN : Çok... az... kaldı...

(Herkes susar. Dialog bittiği zaman Muh-sin' le Aziz sahnenin iki ayrı ucundadır. Baykuş bir an öter, susar. Sessizlik. İçeriden Limon'un ağlaması duyulur. Yine sessizlik. Aslı seyirciye bakıp gülümser. Muh-sin/Aziz kımıldamazlar. Uzun süren bir an. Aslı hep gülümser. İçten, mutlu, iyimser. Keman sesi.)

PERDE